

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 103-98
Telefon Administracji 103-10
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 5.50

Tygodniowo zł. 1.25

w Krakowie

Zagranicą 9 złotych

miesięcznie

Za zmianę adresu 50 gr.

Wychodzi odczynnie rano

z wyjątkiem poniedziałków

i dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.670

Tasiemka a Lewjatan

„Gazeta Polska“ puściła się na takie wyjaśnienie, dlaczego tak późno przerwano bezceństwa kercelackie, że solidna robota uzdrawiania stosunków, wszczęta przez sanację, musiała się odbywać planowo i jako ostatni już etap obrała sobie — wytepienie kercelackich łobuzów, jakby karakonów, które ostatni przytułek znalazły pod jakąś starą paką gdzieś na strychu.

Gdy się zlikwiduje bandę kercelacką — wtedy sanacja powie: oto dom Polski naszej, pomajowej, wolny jest od wszelkiego brudu.

„Gazeta Polska“ olśniona jest własnymi wywodami i odwagą sanacji. Píše więc:

„Cóż to za dziwna władza ci pułkownicy, którzy potrafią nie krępować się wobec Tasiemkowców i hien wyborczych z Kercelaka, a zamiast laurów gotowi wypisać im wyroki?... Poprzez wszystkie złośliwości prasy opozycyjnej, wypisywane z tego powodu — przebija uparcie — osłupienie“.

Ze strony opozycji wyrażano zdumienie z innego powodu, mianowicie, że wcale nie konspiracyjną się banda mogła tak długo grasować! Wydawała ona wyroki imieniem swojego szefa — pozywała opornych przed swoje sądy — nie ukrywała się z niczem!

Ale pozostaje pytanie, dlaczego przyszła kneska na Matyska, dlaczego nie doczekał się Tasiemka już choćby „piatiletki“ swojego „regulowania handlu“ na Kercelaku, dlaczego w czwartym roku jego działalności chwyciono wreszcie za kołnierza „tatę“ i jego bandę?

Może to „niekrępowanie się“ „Walką“ p. Jaworowskiego i jego ludźmi (a nie zapominać i o sędzie doraźnym na 2 jaworowszczyków) jest prosto refleksją tego, że coraz większe wpływy w BB uzyskuje prawe skrzydło obszarniczo-lewiatańskie, a „sfery gospodarcze“ bandzo niechętnie widzą dwa zjawiska na przeciwnym skrzydle BB: akty bandytyzmu i terroru (zaprawiali się na kramkanach, poszli na krwawe porachunki z większymi kupcami — co może stać się dalej?), a obok tego wśród młodszej inteligencji BB — jakies umizgi do bolszewizmu.

Prawica BB godziła się w zupełności z tajemniczymi politycznymi wyczynami „nieznanych sprawców“ — wogóle na punkcie polityki jest bandzo ustepliwa; jeżeli czasem wstąpiła „boleśnie“, jak książę Radziwiłł po Brześciu — to dodaje sobie dla otuchy: była to ofiara „dla dobra państwa“.

Inna zgola sprawa — punkty wyżej przytoczone.

Wogóle żywioty obszarniczo-przemysłowe, licząc od czasów zaborczych, są usposobione ugodowo wobec wszelkich rządów, byle ich posiadanie było chronione.

Powróćmy jednak do Tasiemki. Co on, co jego protektor Jaworowski przedstawia za siebie? Nie potrafili oni oderwać jakichś licznich szeregów robotniczych od PPS. A drobna swoją organizacyjkę mógł utrzymywać Jaworowski przy życiu, gdy w Radzie miejskiej był prezesem. Ten splendor jego i wpływy, które daje to stanowisko przeminęły. Pozo-

Ustąpienie ks. biskupa Galla

PRZYCYNĄ TEGO KROKU BYŁO ROZLUŻNIENIE OBYCZAJÓW W WOJSKU

Ks. biskup Gall ustąpił z biskupstwa polowego wojsk polskich. Jak donosi „Polonia“, przyczyną ustąpienia ks. biskupa Galla z zajmowanego stanowiska jest fakt rozluźnienia obyczajów w wojsku, czemu ks. biskup Gall usiłował przeciwdziałać, akcję tę jednak uniemożliwiły pewne sfery.

W związku z tem ks. biskup Gall trzykrotnie już w ciągu dwu ostatnich lat domagał się zwolnienia z zajmowanego stanowiska, za każdym razem wysuwając jako główny motyw tego kroku fakt rozluźnienia obyczajów w wojsku.

Biskup polowy powołany jest z racji swego stanowiska do wydawania zarządzeń mających na celu podniesienie poziomu moralnego armji. Zarządzenia te muszą być jednak wykonywane, tymczasem zaś wszystkie zarządzenia ks. biskupa Galla trafiały w próżnię. Na pisma wysyłane

przez jego kancelarię szef gabinetu min. spraw wojskowych, major Sokołowski, nie dawał żadnej odpowiedzi.

Nie mogąc zgodzić się na takie stawianie sprawy, uniemożliwiające mu podstawową pracę na zajmowanym stanowisku, ks. biskup Gall zażądał stanowczo zwolnienia, przekazując równocześnie urządowanie kanclerzowi Kurji; — obecnie ks. biskup Gall pełni tylko obowiązki biskupa sufragana diecezji warszawskiej.

Na stanowisko jego wymieniają obecnie trzech kandydatów, a mianowicie ks. Mauersbergera, wiceministra oświaty ks. Żongolowicza i ks. Czuję; — wszyscy ci trzej duchowni stoją bardzo blisko sanacji i, jak informuje „Polonia“, czyniono pewne kroki w Watykanie, by jeden z tych kandydatów otrzymał biskupstwo polowe.

Zbrodnia Czumy

SPROSTOWANIE URZĘDOWE

Na podstawie § 19 ustawy prasowej z dnia 17 grudnia 1862 L. 6 — proszę o umieszczenie na tym samym miejscu i tym samym drukiem, następującego sprostowania notatek, jakie się ukazały w dziennikach „Naprzód“ i „Dziennik Ludowy“ Nr. 144 i 145 z dnia 28 i 29 czerwca 1932 r. pt. „Czuma zamordował robotnika“ i „Szczegóły zbrodni Czumy“: Nieprawdą jest jakoby w chwili pobicia przez Czumę śp. Pocztowskiego nadziedział post. Czajka, rozkazując Mendykowi wynieść Pocztowskiego, mówiąc: „tu nie jest trupiarnia ani szpital“, natomiast prawdą jest, że post. Ciejka (nie Czajka) przybywszy na miejsce zajścia i rozpytawszy obecnych, nie wypowiadając wspomnianych słów, udał się na poszukiwanie Czumy, śp. Pocztowskiego zaś, na którego ciele nie znalazł żadnych zewnętrznych obrażeń i którego, jak i inni świadkowie zajścia, uważał za pijanego do nieprzytomności, pozostawił w restauracji pod opieką obecnych tam osób. Nieprawdą jest również, jakoby post. Ciejka rozkazał wynieść śp. Pocztowskiego do ogrodu, nie troszcząc się o jego losy; natomiast prawdą jest, że Pocztowskiego wynieśli do ogrodu Mendyk i Roman podczas nieobecności post. Ciejki na żądanie portierów kolejowych. Prawdą jest również, że leżącego w ogrodzie śp. Pocztowskiego pytał się post. Ciejka, czy może udać się do domu, lecz śp. Pocztowski oświadczył wobec świadków, że chce pozostać w ogrodzie na świeżym powietrzu dla wytrzeźwienia się. Prawdą jest również, że post. Ciejka w czasie swych poszukiwań za Czumą, interesował się w dalszym ciągu leżącym w ogrodzie śp. Pocztowskim, a pomocy lekarskiej do niego nie wzywał, uważając go tylko za pijanego, jak zresztą i rodzina śp. denata była tego samego zdania. Nieprawdą jest, że posterunkowy Ciejka zabrał martwemu Pocztowskiemu zegarek i czapkę — natomiast prawdą jest, że zegarek śp. Pocztowskiego znalazł na chodniku stróż nocny i oddał go w przechowanie na post. PP w Szczakowej, gdzie zegarek ten dotychczas się znajduje. Czapki zaś Pocztowskiego

nie znaleziono. Prawdą jest również, że Czuma był poszukiwany przez policję natychmiast po zajściu tak na terenie powiatu chrzanowskiego, jak i w Krakowie oraz Sosnowcu.

Komendant wojewódzki P. P.
H. Walczak, inspektor.

Do Pikiliszek

Dnia 7 bm. wyjechał na kilkutygodniowy urlop wypoczynkowy do Pikiliszek p. minister spraw wojskowych Piłsudski.

Min. Piłsudskiego zastępuje podczas urlopu: — w ministerstwie spraw wojskowych, wiceminister Fabrycy, w głównym inspektoracie sił zbrojnych zaś gen. Sosnkowski.

Fachowcy

W najbliższym czasie wiceminister Skarbu p. Kozłowski, z zawodu profesor archeologii (od którego działalności naukowej utarło się w archeologii ironiczne powiedzenie „metoda Kozłowskiego“), poprzednio minister reform rolnych, objąć ma całokształt spraw celnych w tem ministerstwie, podlegający dotąd ministrowi Janowi Piłsudskiemu.

Projekt zniesienia województwa nowogrodzkiego

„Polonia“ dowiaduje się, że komisja do usprawnienia administracji przy prezesie rady ministrów, opracowała już plan zniesienia województwa Nowogrodzkiego. Dzisiejszy obszar województwa ulegnie „rozbiorowi“, część przyłączona zostanie do obszaru administracyjnego woj. Wileńskiego, pozostała część do Poleskiego z siedzibą w Brześciu.

Projekt uznano za bardzo celowy, gdyż wskutek trudności komunikacyjnych, urząd województwa w Nowogrodku nie ma większego wpływu na bieg życia miejscowego. Wiadomo, że jedynym najszybszym środkiem komunikacji z Nowogrodkiem, jest kolejka wąskotorowa. Pociągi tej kolejki przychodzą do miasta tylko dwa razy w ciągu doby. Również tylko jedna para pociągów odchodzi z Nowogrodka.

Wojewoda Kostek-Biernacki znajduje się bez przydziału.

stało mu tylko jako środek podtrzymujący subzystencję BBS-u to, że swoim ludzom pozwalał na ekscesy.

Jak stara się wyjaśnić „Gazeta Polska“ — długi okres ich bezkarności pochodził stąd, że w „planie sanacyjnym“ — na „dzikie polu“, gdzie grasowali ludzie Jaworowskiego dopiero w r. 1932 przyszła kolej porządkowania...

Oni sami tłumaczyli to sobie inaczej — wierzyli w potęgę swojego opiekuna Jaworowskiego — i poczynali coraz śmielej.

Wyczyny bandyckich gwardzistów kapitalizmu

Wieczorem 30 czerwca b. r. przeżyło wytworne towarzystwo bawiące się w jednym z najwytworniejszych klubów w Wiedniu bardzo, ale to bardzo niemiłe intermezzo. „Country club“, klub o nazwie angielskiej, gdyż snobizm wiedeńskiej arysto- i plutokracji na pozwala jej się bawić w instytucji noszącej nazwę z ich ojczystego języka, mieści się w willi „Hermes“, położonej rozkosznie wśród jednego z najpiękniejszych parków w Wiedniu, Lainzer Tiergarten. Należą do klubu wyłącznie przedstawiciele „górnego dziesięciu tysięcy“: arystokraci, wielcy przemysłowcy i dyplomaci. Grywa się w golfa na pięknym boisku należącym do klubu, tańczy się i gawędzi w wytwornych salach i na wspaniałej terasie, a w każdy czwartek wieczorem odbywa się tam liczniejsze zebranie towarzyskie członków klubu.

I w czwartek 30 czerwca atmosfera była bardzo przyjemna — jak zapewniał później reporterów sekretarz klubu. Zebranych było około 70 osób. Sama „śmietanka“. Nie brakło i przedstawicieli korpusu dyplomatycznego. Był poseł rumuński, Kajus Bradiceanu; argentyński gen. Borlagaray, włoski attaché wojskowy kapitan Umberto Fabbri. Część gości tańczyła na terasie, reszta zabawiała się rozmową. Prasa nie została poinformowana o treści tej rozmowy, ale skład towarzystwa i obecność kilku bezpośrednich emisariuszy Mussoliniego — prócz włoskiego attaché było obecnych jeszcze kilku wybitnych Włochów — nie pozwala wątpić że była ona pełna akcentów sympatii dla faszyzmu i nadziei że dzielni faszyści austriaccy rychło zdławią „austromarksizm“ i co najważniejsza, „breitneryzm“. Zebrani w ten piękny czerwcowy wieczór w klubie byli to przecież w większości członkowie kapitalistycznych i obszarniczych organizacji, które finansują austriacki hitleryzm, lub ich żony i córki. Mieli prawo oczekiwać czegoś za swoje pieniądze.

I doczekali się. O godz. 10.30 wieczorem o uszy rozbawionego towarzystwa obili się wrzaski „Deutschland erwache! — Juda verreckel!“ i zanim ktoś zdążył wyrazić zdziwienie co znaczą te krzyki w tem miejscu, na salę wdarło się 40 drabów w mundurach hitlerowskich, którzy zaczęli demolować urządzenie i bić obecnych pałkami nie zważając na pleć, ani stan. Poseł rumuński, który zawołał do napastników: „Jestem posłem rumuńskim, zostawcie mnie w spokoju!“ został w odpowiedzi na to zrzucony ze schodów. Także pp. Bortegaray i Fabbri zapoznali się z faszyzmem poraz pierwszy w życiu „bezpośrednio“; nie pomogła eksterytorjalność. — Systematyczne niszczenie i bicie trwało kilka minut. Nikt z napadniętych nie miał przy sobie broni, a napastnicy bili z wprawą zawodowych opryszków pałkami po głowach.

Wreszcie nadbiegł zadyszany sekretarz klubu z rewolwerem i oddał kilka strzałów. Faszystowscy junacy drapnęli copędzej w popłochu zostawiając prawdziwe pobojuwisko. Całe urządzenie lokalu zdruzgotane doszczętnie, a wśród szczątków mebli i porcelany 70 pobitych i poranionych osób wołających o ratunek, o lekarza.

Pogotowie przyjechało, opatrzyło rannych i pokaleczonych. Ciężej rannych było tylko dwoje: Włoch hrabia Smeichia, który odniósł ciężką ranę w tyle głowy i Ehrenfeldowa, żona fabrykanta, uderzona pałką w głowę z taką siłą, że lejąca się strumieniem krew przemoczyła zupełnie jej toaletę i ubranie jej męża, który upadającą podchwycił. Reszta wyszła z lekkim uszkodzeniem ciała, lub zwykłymi guzami. Prawdziwe szczęście miała pewna baronowa, która nie zdjęła kapelusza i dzięki temu nie odniosła cięższych ran, gdy pałka — kupiona może za jej pieniądze — spadła na jej głowę. — Około północy po spisaniu protokołu policyjnego wyruszył dziwny — jak na wilę „Hermes“ — orszak. Przodem karetki szpitalne odwożące rannych, za nimi „leko uszkodzeni“ z obandażowanymi głowami, twarze pokryte plastrami. Orszaki takie wyruszające z domów robotniczych budziły zawsze dobry humor pań i pań z „tych sfer“, a jeśli zamykały go mary z trupem robotniczym zadowolenie było jeszcze większe, składki na bojówki morderców sypały się jeszcze obficie.

Bo to byli mordercy robotników, bo to była gwardja kapitalistów, która dopuszczała się gwałtów i mordów nad proletariatem właśnie po to by nic nie zamąciło „przyjemnej“ atmosfery w palacach klubowych. W tym celu wytworni panowie dzielą się z najgorszymi oprychami nadwartością zdartą z proletariatu. Lumpenproletariat za pieniądze kapitalistów uzbrojony i zorganizowany w szajki faszystowskie, to miało być to działo, którem szlachecki i parwenjuszowski

kapitalizm spodziewał zwycięsko bombardować placówki robotnicze. Ale to jest działo, które może najniespodziewaniej wystrzelić w tył. Kondotjerzy mają zazwyczaj mało szacunku dla swoich pracodawców. Kondotjerzy XX w. nie więcej niż renesansowi.

Wrażenie incydentu w „Country Clubie“ było bardzo niemiłe dla wiedeńskich „górnego dziesięciu tysięcy“ i ich służalczej prasy. Całe skarby mimowolnego komizmu zawierają artykuły wiedeńskiej prasy burżuazyjnej, narzekające, że przecież ofiary wypadku to byli w ogromnej większości „sympatycy idei Hitlera“ i jak można było demolować urządzenie, taką szkodę wyrządzić właścicielowi willi. Urzędowy organ hitlerowców wiedeńskich „Dözt“ twierdzi poprostu, że to byli... przebrani komuniści. Na poparcie tej tezy uzyskał nawet od ciężko rannego włoskiego faszysty hr. Smechii oświadczenie, że on osobiście uważa za możliwe, że to byli komuniści. Tymczasem jednak policja wiedeńska tak „bezsilna“, gdy szło o wykrycie morderców robotników już osadziła za kratą kilku sprawców napadu, między nimi dowódcę jednego z „oddziałów szturmowych“ hitlerowców wiedeńskich i „głównego komendanta“ warty w wiedeńskim „Brunatnym domu“, tj. głównej kwaterze hitlerowców. Szukała także jednego z hitlerowskich radnych miejskich, ale uciekł w porę do Niemiec. Same grubsze rybki.

Aresztowani do winy się przyznali, podając jako powód, że do „Country Clubu“ należą także żydowscy bogacze, a oni chcieli oczyścić się z zarzutów, że biją tylko ubogich żydów. Fakt jest zatem faktem. Arystokratyczny emisariusz włoskiego faszyzmu ma leć rozbity przez bojówkę faszystowską. Pałki, które waliły w czaszki wytwornych pań i panów były zakupione z ich „ofiary“ (żydowscy kapitaliści płać na bojówki faszystowskie za pośrednictwem organizacji kapitalistycznych tak samo jak i germańscy). Bandycki Golem uderzył w swego twórcę.

W tym poszczególnym wypadku będzie zapewne szybko opiany. Policja, sądy i subsydyjodawcy przekonają wiedeńską dintoję, że „tak nie można“. Bandy w brunatnych (z brudu) koszulach zrozumieją, że trzeba szanować wytworne wille... dopóki nie wyrosną swoim subsydyjodawcom dostatecznie nad głowy. Pozostaje wszakże klasyczny w czystości konturów obraz tej „rzeczywistej rzeczywistości“ do której kapitalizm wyojujący wiedzie cywilizację i... osoby fizyczne kapitalistów, a nawet... tę swoją świętą własność, której broni przeciw proletariatu przy pomocy opryszków.

„Entente cordiale“ między kapitalizmem, a bandytami nie jest specjalnością Wiednia ani Niemiec. Istnieje ona jawnie od kilkudziesięciu lat w Stanach Zjednoczonych o czym „Naprzód“ pisał w swoim czasie obszerne. Wzajemnie za terroryzowanie robotników dają miliardery „gunmanom“ możność bezkarnego rabowania klas niższych i średnich. I coraz wyżej posuwa się górna granica tej średniej klasy. Rodzina Lindbergha to już dolna warstwa „górnego dziesięciu tysięcy“.

Bezkarność tę zawdzięczają bandyci amerykańscy nie swoim talentom, ale opiece policji. Policja amerykańska wcale nie jest niedołężna, jej tylko nie wolno chwycić członków uprzywilejowanych band. W rządzonej przez socjalistów mieście Milwaukee dawno już wylępieno „połączonych“ bandytów. „Potęga“ ich pękła jak bańka mydlana gdy stracili „kontakt“ z policją. A „kontakt“ ten zawdzięczają opiece „sfer gospodarczych“ wzajemnie za terroryzowanie robotników i pomoc w „robieeniu“ wyborów. Stosunki takie panowały w Ameryce, gdy się jeszcze nikomu o prohibicji nie śniło.

W Europie to kapitalistyczno-baciarskie braterstwo uwydatniło się jeszcze dobitniej. Kryminaliści wypełnili kadry wszystkich „fascii“, „stossabteilungen“ itp. Legendy o Rinaldinim i „szlachetnych złodziejach“ rozwiły się do gruntu. Okazało się że złodziej nie „rabuje bogatych, a oszczędza biednych“, ale wręcz odwrotnie. Kapitalizm w walce z dążeniami wyzwoleniczymi proletariatu, w walce z demokracją, oparł się zdecydowanie na żywiołach kryminalistycznych. A nie wszędzie mógł i chciał płacić za ich usługi gotówką. Zapłata zaś „w naturze“ stawała się coraz bardziej niesamowita.

Podobieństwa między Chicago, a Kercelakiem nie było przypadkowe. Podobne przyczyny rodzą podobne skutki.

I oto widzieliśmy jak szumowiny warszawskie rewolwerami zakupionymi... napewno nie ze składek członkowskich frakcji rewolwerowej za-

częły terroryzować i rabować naprzód najędźniejszą warstwę drobnomieszczanstwa, a potem idąc wyżej... zamordowano bogatego kupca sanatora, obito artystę malarza... narazie. Grupę Jaworowskiego może się wobec tego zlikwiduje. I tak stała na peryferjach faszyzmu. Nie wyrosła jeszcze Lewiałanowi nad głowę. A dalszy ciąg... zobaczy kto dożyje.

New Jersey... Wiedeń... Warszawa... różne etapy, różne przejawy. Ale ten sam punkt wyjścia... i ta sama linia kierunkowa. Kapitaliści chcą władzę polityczną, którą im wyrywa z rąk demokracja, utrzymać przy pomocy lumpenproletariackich kondotierów, ale coraz mniej mogą utrzymać lejece w rękę, a opryski ani myślą się zamieniać w ofiarnych rycerzy „ładu i porządku“ choćby i kapitalistycznego. Naucyli się, że prawo nie obowiązuje, gdy zawadza kapitalistom, nie myślą go szanować gdy zawadza im.

Mówią, że mądrej głowie dość... pałką w łeb. Czy głowy protektorów faszyzmu z „Country Clubu“ i ich konfratrów w innych krajach są dość mądre by w nich zaświtało pod uderzeniami pałek na które płacili składki — to bardzo wątpliwe. Kapitalizm jest już dzisiaj „obłąkanym szoferem“ ze słynnej nowelki, której ukazanie się poprzedziło rewolucję w Rosji. Nie zawróci z obłądnej drogi. Musi mu być wyrwana z rąk kierownica, jeśli Europa nie ma być jednym wielkim Kercelakiem.

W. J. G.

Konszachty z junkrami

WYJAŚNIENIA P. MACKIEWICZA

Wspominaliśmy okolicznościowo o tem, że konserwatystom wileńskim postawione zostały ze strony endeckiej zarzuty paktowania z junkrami wschodnio-pruskimi, przyczem dzienniki, które te zarzuty podnosiły, powoływały się na warszawskiego korespondenta „Vossische Zeitung“ p. Immanuela Birnbauma. Podawaliśmy nawet treść owych zarzutów.

Redaktor wileńskiego „Słowa“, p. Mackiewicz kategorię zaprzeczył, jakoby czy to on, czy ktokolwiek z jego stronnictwa, prowadził jakieś układy poza plecami ministerstwa spraw zagranicznych.

Obecnie „Słowo wileńskie“ podaje, iż autor korespondencji niemieckiej, która wołała głośne echo w prasie polskiej, zawiadomiał jego redakcję, iż wysłał do „Vossische Zeitung“ następującą depeszę:

„Powołanie się „Vossische Zeitung“ na osobistą wymianę zdań pomiędzy prawniczymi politykami z Prus Wschodnich, a rządowymi konserwatystami polskimi spowodowało prawniczą prasę opozycyjną w Polsce do zaczepienia polskich uczestników takich rozmów. Wileński poseł Mackiewicz dziś w swojej gazecie odpowiada, że rozmów o charakterze wkraczającym w działalność ministerstwa spraw zagranicznych nigdy jego przyjaciele ani on sam nie prowadzili. Tego też „Vossische Zeitung“ nie twierdziła. Sekretarz generalny Ostpreussischer Heimatsbund, który na taką wymianę zdań przyjeżdżał do Wilna, także nie jest upoważniony do takich rozmów. Myśmy wspominali tylko że taka wymiana poglądów ujawniła różnicę zdań pomiędzy temi kołami, co zresztą jest znane z prasowych enuncjacji w czasach ostatnich“.

Pan Mackiewicz po tej depeszy zwrócił się do p. Birnbauma o wyjaśnienia, kto miał być owym emisariuszem pruskim w Wilnie. W odpowiedzi przytoczył p. Birnbaum nazwisko osoby, którą p. Mackiewicz — jak twierdzi — uważał jedynie za dziennikarza i dopiero teraz słyszy, jakoby był on nie tyle dziennikarzem, ile „kierownikiem jakiejś organizacji wschodnio-pruskiej o prawicowo-politycznym zabarwieniu“. Z tym przybyшем rozmawiał p. Mackiewicz, ale miało to miejsce w listopadzie 1931 roku. Datę w przybliżeniu przypomniał sobie, gdyż rozmowa miała miejsce w okresie zaburzeń antysemitycznych w Wilnie. Rozmowa toczyła się głównie dokoła kwestji żydowskiej na terenie Wilna.

Być może, dodaje p. Mackiewicz, że zeszła i na tematy bolszewickie, gdyż działo się to wkrótce po powrocie redaktora „Słowa“ z Rosji sowieckiej. Ale tego szczegółu dokładnie nie pamięta.

Tak brzmią wyjaśnienia pp. Birnbauma i Mackiewicza.

TOWARZYSZE! TOWARZYSZKI!
ROZPOWSZECHNIJCIE SWÓJ DZIENNIK!

Nieprzyzwoitość w czasie urzędowania

WEDŁUG PROJEKTU POLSKIEGO KODEKSU KARNEGO

„Kurjer Warszawski” omawia projekt polskiego kodeksu karnego i wykazuje jego ogromne braki pod względem ścisłości

BYLE NIE PRAWO...

„Podstawą systemu ochrony państwa jest ochrona jego egzystencji faktycznej i prawnej. — Chroni jej artykuł 89 projektu, opiewając:

„Kto przedsięwzięcie działanie, skierowane bezpośrednio ku temu, aby: a) pozbawić państwo polskie niepodległego bytu lub oderwać część jego obszaru, b) zmienić przemocą ustroj państwa polskiego, ulega karze więzienia na czas nie krótszy od lat pięciu lub dożywotnio”.

Jak należy rozumieć słowo „ustroj”, mające oznaczać dobro, chronione przez punkt b) tego artykułu?

Przedewszystkiem, czy zmiana „ustroju” — to zmiana jego całości, czy też zmiana tylko fragmentu? Ścisłe zrozumienie słowa „zmiana” nakazuje uznać ją już wówczas, gdy zmienia się cośkolwiek; praktycznie zaś biorąc, gdybyśmy żądali zmiany całości, stan faktyczny nigdyby się nie zdarzył, gdyż nawet najradzykalniejsza rewolucja, już dokonana, nie zmienia w ustroju — wszystkiego; tembardziej taka zmiana nie mogłaby być udowodniona w działaniu, dopiero do przewrotu zmierzającym.

Czemże, dalej, ten „ustroj” jest w swej treści? Słowo „ustroj” nie jest jeszcze jednoznaczne nawet w teorii prawa konstytucyjnego; cóż dopiero w pozytywnym prawie karnym, które musiałoby operować znaczeniem, nie podlegającym żadnej wątpliwości? Od całokształtu systemu społecznego w państwie aż do układu wzajemnego stosunku jedynie władz (w sensie podmiotowym) konstytucyjnych — rozciąga się szeroka skala pojęciowa, w jakiej umieścić można znaczenie tego terminu. A wreszcie, czy obejmuje on pewien całokształt rzeczywistości praktycznej, czy też tylko rzeczywistości, odzwierciedlonej w prawie pisanym? Jeśli przyjąć pierwsze, to wystarczyłoby dążenie do zmiany praktyki w jakiegokolwiek dziedzinie działalności państwowej, by uznać to za dążenie do zmiany ustroju. Jeśli zaś przyjąć drugie, to dla czegoż nie napisano, że chodzi nie o „ustroj”, ale prosto o „prawo”?

NIEPRZYZWOITOŚĆ A URZĘDOWANIE

Art. 125 mówi: „Kto w czasie zajęć urzędowych organu państwowego lub samorządowego w siedzibie lub poza siedzibą urzędu zachowuje się w sposób nieprzyzwoity, ulega karze aresztu do czterech miesięcy lub grzywny do 5000 złotych”.

„Są pewne sytuacje, w których człowiek, nie bez racji, pragnie mieć nieco... swobody, w których „przyzwoitego” sposobu zachowania się nikt nie miałby powodu od niego wymagać; zwłaszcza zachowania się tak „przyzwoitego”, jak tego wymaga godność urzędu państwowego. Cóż jednak, kiedy obywatel „poza siedzibą urzędu” musi zachowywać tak samo. Cóż, kiedy nie wol-

no mu się ani rozebrać na łące, ani skoczyć do rzeki; ba, nie wolno mu się ubrać czy rozebrać we własnym domu. Nie wolno, bo dzieje się to, wprawdzie „poza siedzibą urzędu”, ale — „w czasie zajęć urzędowych”.

Więc cóż? Ano, czekać do godziny czwartej, póki się „zajęcia urzędowe” nie skończą. Czy to jednak pomoże? Przecież np. sądy wyrokiem nieraz do późnego wieczora; mamy już zatem cały dzień.

Z faszystowskiego piekła kobiet

„DLACZEGO MOJA SIOSTRA!?” — JĘK Z ZA KRAT

Nie, tu nie idzie o „piekło kobiet”, tu nie idzie o kobiety chcące spędzić plód lub zostać „europejskimi gejszami”, tu idzie o piekło kobiet bez żadnych cudzysłowów, o piekło matek, żon, sióstr, wdów, kochanek ludzi, którzy ośmielili się nie być bezdusznymi niewolnikami ideału wszystkich dyktatorów i dyktatorów w Europie — Mussoliniego. Nawet carat rosyjski nie mścił się na kobietach z rodzin „buntowuszczyków”, nawet carscy sędziowie nie traktowali „niedoniesienia” przez najbliższą oskarżonemu kobietę jako zbrodnię. Dokonał tego dopiero faszizm.

Pisaliśmy już obszernie, w jakich warunkach żyje wdowa po Matteottim, a jednak jej los nie jest jeszcze najgorszy. Z bezliku oburzających faktów z dziejów męczeństwa kobiet pod rządami czarnej koszuli wystarczy przytoczyć dwa w związku z ostatnim procesem o zamach na Mussoliniego, który zakończył się straceniem Bovonego i Sbardellota.

23-letnia wiedeńska Małgorzata Blaha została skazana na 30 (słownie: trzydzieści) lat więzienia mimo, że sąd faszystowski uznał, że nie wiedziała o przygotowaniach do zamachu, ani nie miała nic wspólnego z działalnością antyfaszystowską. Ona tylko wiedziała, że jej kochanek, Dominik Bovone miał stosunki z koncentracją antyfaszystowską w Paryżu i nie domiosła o tem policji. Za tę „zbrodnię” została skazana na 30 lat więzienia. Faszizm wskrzesił tradycje świętej Inkwizycji czyniąc denuncjację obowiązkiem nawet najbliższych.

Wskrzesił tradycje inkwizycyjne i pod innym względem. Gdy policjant, który prowadził „śledztwo” zeznawał, Bovone porwał się i zawołał do przewodniczącego sądu: „Zapytaj się pan świadka, dlaczego moja siostra, która była zupełnie zdrowa zanim została „zbadata” na policji, jest teraz bezwładną kaleką!” Odpowiedzi oczywiście nie otrzymał.

Ponieważ Małgorzata Blaha jest austriacką obywatelką, uzyskała za staraniem poselstwa austriackiego wyjątkową „laskę”. Pozwolono jej wysłać list do matki — pod warunkiem, że nie będzie on zawierał żadnych „fałszów” o stosunkach w więzieniu, ani żadnych prób „podawania w nienawiść i pogardę” rządowi włoskiego. Ten przepuszczony przez cenzurę więzienną jęk z faszystowskiego piekła kobiet wydrukowała w cało-

Nie. Noc także. W nocy urzędują wszak wszystkie komisariaty policji. Tak, tak; nie znajdziemy chwili, w którejby nie miał „zająć urzędowych” jakiś „organ państwowy lub samorządowy”! To znaczy — nie znajdziemy chwili spokoju”.

Jak widzimy, to redaktorzy projektu nie wzięli wcale pod uwagę zwyczaju pewnego „wielkiego człowieka”, który, jak oświadczył, w każdym wypadku „najlepiej czuje się w wygodce”...

Z tego powodu projekt kodeksu, jeśli bez zmian stanie się ustawą, stać się może powodem nowych konfliktów...

ści wiedeńska „Arbeiter-Zeitung”. Podajemy z niego poniżej kilka ustępów:

„Moja biedna Matko! Nie możesz sobie wyobrazić, jak mi jest strasznie w tej chwili na sercu. Może wiesz już wszystko z gazet. Byłoby to lepiej, bo ja nie jestem w stanie teraz logicznie myśleć. Zadużo wycierpiałam i cierpię jeszcze. Łamię sobie głowę, by znaleźć słowa pociechy dla Ciebie, ale na próżno. Mój mózg zdaje się wcale nie pracować, tracę wątek pisząc i jeśli jeszcze nie jestem obłąkana, to jestem bliska obłądki.

Blagam Cię tysiącrotnie o przebaczenie za ból jaki Ci sprawiłam, ale przysięgam Ci, przysięgam na świętą śmierć Minga (skrót imienia Dominik), że zawińłam wobec Ciebie — i za to pokutuję dość ciężko — ale nigdy nie popełniłam żadnej zbrodni.

Ty jedna wiesz, jak bezgranicznie go kochałam, jego, który mi został tak strasznie wydarty. I blagam Cię, Matko, blagam Cię na kolanach, módl się za niego, nie myśl o nim z wyrzutem. Nie znasz powodów, które go zmusiły do takiego działania. Nie słyszałaś jego obrony, z której ja się dowiedziałam, czego nie wiedziałam poprzednio. Dlatego bądź dobra i znieś z poddaniem Twój wielki ból Pokaż, że jesteś silną, jak nas uczyłaś być silnymi i uśmiechać się, gdy serce pęka.

Może Cię teraz wytyka tysiąc palców za hańbę Twojej córki. Niech wytykają! Ty znasz mnie, Tyś mnie wychowała, Ty wiesz, że jestem niewinna. Ja trzymam głowę wysoko jak dawniej i tyś tak winna uczynić. Niech mojem usprawiedliwieniem będzie to, że Ty mi wierzyś i ufasz mi. — Duchowo wyrok mnie już zabił. Ja już nie żyję, jestem tylko mechanizmem, który je, pije, śpi i porusza się. Niema już we mnie uczuć, wszystko martwe.

Znieś wszystko cierpliwie, to było moje przeznaczenie. Gdybym nie miała Ciebie i Jadzi (siostra) więzienie nie byłoby dla mnie niczem innym jak tylko żałobą za Mingiem, któremu tak mogę udowodnić, że mu jestem wierna i po śmierci. Odpisz mi zaraz, zaraz. Napisz mi wszystkie Twoje myśli, Twoją mękę, Twoje cierpienia, nie ukrywaj nic i bądź silna jak ja jestem silna. Przebac mi Całuję Cię Twoja Małgosia.

U nas a „tam”...

P. S. (postscriptum).

Znowu coś. Zacząć pisać od postscriptum — to przypomina coś futurystycznego, kubistycznego, czy inny „nuż w bzuhu”. Oglądałem swego czasu gdzieś jakiś portret futurystyczny, kręciłem na wszystkie strony, chcąc ujrzeć głowę, cóż, kiedy ciągle natrafiałem na coś wręcz przeciwnego. Dzieje się obecnie tak w niektórych krajach Europy środkowej, że chcąc u jakiegoś męża stanu, powiedzmy: u Hitlera, u Gajdy itp. domagać się geniuszu, mózgu, prosto głowy, zawsze się przydarzy to, co mnie z obrazem futurystycznym.

Ale moje postscriptum ma swoją rację bytu. Było ono jako przypisek przyklepione do poprzedniego feljetonu (zgubione widocznie w drodze). Przypisek ten odnosił się do jednej z „rodzin”, o której tam wspomniałem. A mianowicie, że „rodzina kolejowa” jest dopiero w trakcie tworzenia. Zapowiedział to niedawno ojciec tej rodziny z gmachu przy pl. Matejki... Gdzież powstała ta piękna twórcza myśl? Otóż mile wspominam te chwile, kiedy ubiegłej zimy czytałem serje feljetonów, jak to przez góry, lasy i wąwozy, między niebem a śnieżnobiałą ziemią, posuwał się sapiąc, ekstracug z dworca krakowskiego, który wioził dostojne towarzystwo kolejowonarciarskie w góry, na wypoczynek, po trudach przelańczonego karnawału i to dla dobra bezro-

botnych, św. Wincenciego a Paulo czy taniej kuchni. „Od samej „Oazy”, aż do wsi karpackiej — za wrażeniami het het het”. Co za wzruszające opisy: „Długi pociąg stanął na małej stacji karpackiej, a radośni narciarze pokazywali swoim towarzyszkom sportmenkom te miejsca, gdzie się odbywały te słynne boje karpackiej brygady i gdzie rozsiane są gęsto krzyże na mogiłach Stachów... legionistów, bohaterów wiersza Konopnickiej”... Na jednej z takich stacji dłuższy postój i posiłek. Celem odegnania widma krzyżów i grobów posilono się tam — według kronikarza — „różnymi specyfikami, koniakiem i winem tokajskim”. Gdy po tym tokaju nad całym spoczywającym pociągiem „ciemna noc zapadła” (znowu słowa kronikarza), wtedy widocznie powstała myśl tworzenia jednej wielkiej radosnej rodziny kolejowej... „Jak to tu na nartach ładnie”... zanuciła tam napewno niejedna uczestniczka tej imprezy, trawestując znaną piosnkę żołnierską. Ten przedłużony cośkolwiek przypisek był potrzebny dla wyjaśnienia, że tworzenie „rodziny kolejowej” nie idzie tak prędko.

A tu idzie nie o jakiś dekret Mussoliniego, że każdy państwowo wychowany obywatel ma tworzyć rodzinę z 6 osób (maximum 10), ale „rodzina kolejowa” ma objąć dziesiątki tysięcy istot. Tytuł na postscriptum.

Ale o czym podczas kanikuly dalej pisać? Znanego feljetonista krakowskiego, który zna na wylot całą „geografję” (serdeczną)..., co jakiś czas opu-

szcza gród Wawelski, rusza w świat, i na odległość, raz w tygodniu, w niedzielę, dokarmia swoich czytelników...

Znam w Krakowie wybitnego literata, poetę, który zeszłego roku w lecie mówił, że na jakiś czas, dla wypoczynku, wyjedzie do Paryża, albo — do Myślenic. (100% autentyczne). Faktem jest przytem, że ów znajomy, chociaż tylko literat, mógł sobie na obie ewentualności pozwolić. Otóż wyżej wspomniany feljetonista, to wałęsa się na jakimś jarmarku powiedzmy w Skawinie, i przygląda się tam egzekutorowi licytującemu czyjaś ostatnią niedokarmioną krowę, to wiel-błądzi po Syrii czy Mezopotamji. Ledwo się wydostał z Doliny Józafata w Jerozolimie, już się wspina na Gubałówkę... Ot obecnie wojażuje po kresach wschodnich. I dziwić się tu, że ten ma pierś pełną pokarmu... duchowego, niewysychające źródło tematów.

Miałem i ja ochotę pójść w jego ślady. Przedstądowałem w tym celu kilka razy prospekt wycieczki morzem, do Anglii, Holandji, itd., którą tata krakowski urządza dla swojej wielkiej „rodziny” czytelników. (Każda „rodzina” ma swojego centralnego tatę). Postanowiłem jednak z tą wycieczką nie jechać. Coprawda zrazilem się trochę do tego planu, po przeczytaniu artykułu w sanacyjnym „Przełomie”, w którym autor pisząc o rycerskości... koncernowego przemysłu używa takich paskudnych słów, jak: „dom publiczny”, „handel żywym towarem”, „rajfur”, „alfous”, „reglamentacja”, „zbożenia seksualne”.

Pomysł poważnie o swoim zdrowiu! 450 do 500 kaloryj wprowadzisz do „ANTONETEK”. Fabryka pierników, A. ROTHE, Kraków, Sławkowska 20. organizmu po spożyciu 100 gramów

Plan umiędzynarodowienia Pomorza

PROJEKT VON PAPENA

Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph” nadesłał swemu piśmu wiadomość, która, według jego zdania, pochodzi z dobrze poinformowanego źródła, o rzekomych planach von Papena, co do uregulowania przy pomocy Francji, stosunków polsko-niemieckich.

Von Papen dąży do umiędzynarodowienia Pomorza i zjednoczenia Gdańska z państwem niemieckiem. Polska ma za to otrzymać ułatwienia w Gdańsku, jak w wolnym porcie, takie — jakie

Czechosłowacja ma w Hamburgu i Szczecinie.

Jako dalszy środek polepszenia stosunków z Polską rozszerza von Papen swój plan również i na państwa dunajskie, przewidując, że mogą one stworzyć gospodarczą unję, do której miałyby wejść tak Niemcy jak i Polska.

Korespondent utrzymuje jednak, że jest wątpliwe, czy naród niemiecki uzna umiędzynarodowienie „korytarza”, gdyż w takim wypadku Niemcy zostaną rozdzielone na dwie części.

Wśród okrzyków „niech żyje marszałek” ...pchnięto nożem

„Gazeta Warszawska” donosi z Wadowic:

Dnia 3 bm. o godzinie 11 przedpołudniem miał się odbyć w sali Sokola w Wadowicach wiec stronnictwa narodowego. Podczas zagajenia zebrania p. Jakób Banaś zaproponował na przewodniczącego rolnika Józefa Stanka z Wysokiej, uczestnika walk o wolność Polski z lat 1918—1920, oraz bojów pod Lwowem. W odpowiedzi na to grupa sanatorów, znajdujących się na sali z adw. Raymanem, kancelaryjnym urzędnikiem sądowym Czapkiewiczem i egzekutorem sądowym na czele, podniosła wrzawę, domagając się mianowania przewodniczącym komisarza rządowego Wadowic, p. Koska.

Przytem wpadła na scenę bojówka strzelecka, zorganizowana z oddziałów strzeleckich całego powiatu. około 80 osób, podniecona z tyłu wrzaskami pp.: Raymana, Czapkiewicza, Krupki, Ko-

ska itd. Bojówkarze, prowadzeni przez instruktora strzelca Hatkę i komendantów oddziałów Brańka i Nęcka, poczęli bić obecnych łaskami, stołkami i nożami. Kilkanaście osób odniosło poważne kontuzje, gdyż strzelcy bili nie tylko tych, co byli na scenie, ale i ze sceny rzucali krzesłami w tłum. Podczas bójki przebito nożem akademika z Krakowa p. Jelonekiewicza Franciszka, który nie opuścił sceny, siedząc spokojnie w dalszym ciągu na krześle. Uderzono go wśród okrzyków „Niech żyje marszałek Piłsudski”. — Jelonekiewicz został pchnięty nożem w kierunku serca tak, że tylko przypadkowe trafienie ostrza na kość uratowało go od śmierci. Znajduje się obecnie w szpitalu w Wadowicach w stanie bardzo poważnym do tego stopnia, że był zmuszony przyjąć ostatnie namaszczenie i odbyć spowiedź. Do rannego nie dopuszcza się innych osób prócz personelu szpitalnego.

Niesamowite zdarzenie na kolei

W nocy z 5 na 6 lipca pociąg pasażerski Nr. 29, kursujący na przestrzeni Zebrzydowice—Lwów, mający z Krakowa odjechać o godzinie 23'45, został w ostatniej chwili zatrzymany przez jakiegoś jegomościa, który zjawił się w mundurze kolejowym na peronie w chwili odjazdu ze swoją połowicą i ze służącą, objuczoną pierzynami, poduszkami i kołdrami. Jegomościem tym, który zdołał wstrzymać odjazd pociągu okazał się p. J., wysoki dygnitarz wydziału VI dyrekcji kolejowej. Domagał się on od służby kolejowej dostawienia dla jego użytku salonki Nr. 2083. Nie pomogły tłumaczenia się służby kolejowej, że salonka ta przeznaczona jest do jazdy do Krynicy drugą częścią pociągu Nr. 29, jak nakazuje tele-

gram z dyrekcji, a nie do Leżajska, gdzie wyjeżdżał p. J. Zawezwany został dyżurny ruchu i inspekcyjny urzędnik, którzy w obawie o własną skórę ulegli żądaniu pana J. i nakazali dostawienie do pociągu omawianej salonki.

Pociąg czekał spokojnie. Salonkę dostawiono i tu rozpoczyna się drugi akt tańca oszczędnościowego naszych dygnitarzy. Mimo natarczywego pukania zamknięte drzwi salonki nie otwierały się, a salonka okazała się zajęta, bo co chwilę pojawiała się z za firanki w oknie uśmiechnięta twarz jakiegoś innego dygnitarza dyrekcyjnego, który już wcześniej salonkę objął w swoje posiadanie. Po dłuższym czasie otworzyły się drzwi i pasażer znajdujący się w salonce wyjaśnił pa-

itp. Teściowa moja odmówiła już stanowczo udziału w tej wycieczce, motywując to tem, że do Londynu jedzie się przez Buenos Aires... Ale jest i inny powód, dlaczego nie jadę. Oto według prospektu, miejsce w kabinie sypialnej, grupa „A”, kosztuje 980 zł. (nawet nie całe tysiąc), najtańsze zaś miejsce, to za zł. 550, w grupie „D”, w tyle pokładu... (słowa prospektu). Ponieważ ani rzeźnika... ani ciężkiego przemysłowca... nie mam w rodzie, również z Kreugerami nie wchodzę w konszachty, bobym później za to beknął... więc na 980 zł. mnie nie stać. Zaś za 550 zł. siedziałbym w grupie „D”... a wiadomo, że ta litera to początek nazwy tej właśnie części okrętu, którą sam prospekt nazywa tyłem... Nie jadę więc. Mam tę całą „tajną” imprezę wycieczkową z prospektami i kuponami w — grupie „D”. Tembardziej, że mam już temat do pisania, i to tak modny i ciągle aktualny, jak stosunki w Rosji sowieckiej.

Raz po raz jakieś „specy” od turystyki po Sowietach, usuwają nam kawałek grubego wojłku, jakim przykryty jest prawdziwy obraz stosunków w Rosji. Jeszcze nie zdołaliśmy wyjść z zachwyty, czytając opis takiego specjału o istnym rajku sowieckim, gdy już inny obiektywny globetrotter przewraca wszystko do góry nogami. Gdy jedni naprzykład opowiadają, że w Rosji można wszystkiego dostać, n. b. za grube pieniądze, to inni twierdzą, że w Rosji się nie tylko głoduje, ale że się tam już wcale nie je... Jedni znowu chwalą komunikację w Rosji, punktualność i schludność pociągów, gdy inni na ten sam temat piszą, że dopiero na polsko-sowieckiej stacji granicznej widzą różnicę między Azją a Eu-

ropą... Czytałem gdzieś, że ktoś słysząc rozmowę o kolejach sowieckich „niezmiernie był uradowany, gdy sobie uprzytomnił, że siedzi w błyszczącym pociągu polskim”. Mamy więc jak dotychczas same „obiektywne”, ale jak sprzeczne wiadomości o tem, co się dzieje po tamtej stronie muru rosyjskiego.

Nam tutaj zresztą nie idzie o to, jak jest „tam”, ale o to, jak jest u nas. Gdy inni wysilają się (cui bono?), aby wykazać jak gdzieindziej jest źle, to my popatrzymy się, jak u nas jest dobrze: Otóż wiemy, że w czerwcu 1932, w siódmym roku sanacyjnej ery, mamy 265.000 samych zarejestrowanych bezrobotnych, że w jednym ubiegłym miesiącu, w samej tylko stolicy było blisko 150 (sto pięćdziesiąt) samobójstw. W ciągu jednego roku korzystało w Warszawie, w centralnej siedzibie radosnych twórców, z miejskich domów noclegowych, przeszło pół miliona „ludzi bezdomnych”. Przeszło milion dzieci w wieku szkolnym nie będzie mógł uczęszczać do nowo ustrojonej szkoły. Na Pokuciu istna wędrownia ludu huculskiego, milami, za kawałkiem chleba.

I my jesteśmy „niezmiernie uradowani” na widok naszych „błyszczących pociągów kolejowych”. Ale ile smutnej ironii tkwi w niedawno ogłoszonym krótkim komunikacie ministerstwa komunikacji, że do każdego 25 pasażerów, razem jadących, doda się jeden bilet gratis. Handele! Handele!... Godne to straganów z nadgniętymi pomidorami, a nie „skomercjalizowanej” instytucji. Cóż, do diabła-zwycięzcy! z błyszczących wagonów, kiedy przywóz do Polski zmniejszył się o 72%, a wywóz o 94% (!) (urzędowa statystyka).

Snując powyższą pieśń ku chwale grabarzy na-

nu J. nieporozumienie, udowadniając mu, że salonka została przydzielona jemu do jazdy do Krynicy. Odczepiono salonkę i pociąg Nr. 29 z uradowanymi pasażerami odjechał z 35-minutowym opóźnieniem, uwożąc we wnętrzu jednego przedziału I kl. pana J. z połowicą, — bez pierzyn, poduszek i kołder.

Przez wstrzymanie odjazdu pociągu Nr. 29 wstrzymano o 30 minut pociąg 6115 zdążający do Zakopanego i o odpowiednią ilość minut drugą część pociągu Nr. 29, która miała odejść po pociągu 6115, czyli po godzinie 23'55. Ciekawi jesteśmy, czy wolno nawet takim dygnitarzom jak p. J. dla swej wyłącznej wygody prywatnej spóźniać pociągi, tamować ruch, jak to wyżej opisano.

Dla wygody panów dygnitarzy zaprzęga się parowóz do jednej salonki, wywozi się ją aż do mostu na Wiśle i tam załadowuje się pierzyny i poduszki oraz różne potrzebne naczynia dla starszych pań i panów na wyjazd na letnisko. To także oszczędność na czasie, którą wskazujemy kolejarzom jako wzór i równocześnie przyczynę stałego obniżania ich poborów.

Ten sam pan, który w ten sposób rozumie oszczędności i traktuje pociąg obsadzony pasażerami jak własny powóz, nie wahał się — wbrew zarządzeniu ministerstwa komunikacji — powiększyć ilość dni bezrobocia w miesiącu czerwcu dla swoich podwładnych pracowników, którzy i tak z przemęczenia i niedożywienia upadają.

Dwa tysiące urzędników pocztowych zredukowano

Według danych Związku urzędników pocztowych w ciągu roku zwolniono ze służby dwa tysiące urzędników pocztowych w tem tysiąc niższych funkcjonariuszy.

Władomości polityczne

KONIEC NIEMIECKIEJ PARTII LUDOWEJ

Niemiecka partja ludowa, spadkobierczyni przed wojennej partji narod.-liberalnej, która odegrała pod wodzą Stresemanna ogromną rolę w dotychczasowych dziejach republiki niemieckiej, partja reprezentująca wielką burżuazję niemiecką, zakończyła swój samodzielny żywot bardzo niechlubnie, rezygnując z wysunięcia samodzielnych list kandydackich i wzywając swoich zwolenników do głosowania na listy nacjonalistyczne wzamian za przyjęcie przez nacjonalistów na swoją listę państwową 8 przedstawicieli partji. Hugenberg zgodził się na ten układ pod warunkiem, że sam wybierze tych „przedstawicieli”, tudzież że resztki partji ludowej będą popierały tylko czysto pravicowy rząd. W praktyce oznacz-

szego życia gospodarczego, przypomina centralną mądrość sanacyjną, kapiających tabliczek, wiszących gęsto w powietrzu, na głową ziewającego, niedokarmionego urzędnika huczy groźna dewiza: „Po wyścigu krwi i żelaza — wyścig pracy”... Wierny, bo urzędowy, obraz wyścigu pracy skreśliłem wyżej. Ten wyścig niedomaga, chroma, kuleje.

Zato drugi wyścig w 15 lat po wojnie, istnieje nadal, ba, potęguje się w różnej formie. Ot, odwiedziłem ubiegłej niedzieli w klinice chirurgicznej w Krakowie (ul. Kopernika 21, parter na lewo) pozostałe tam jeszcze ofiary „marszu na Łapanów”... Ofiar wyścigu ołowiu i żelaza. Najmłodszy ma lat 20. Twarz dziecięca, wygląda na 16. Najstarszy, z postrzeloną piersią, ma lat 70, siwiuteńki chłop. Urodzili się więc między rokiem 63... a 1914... Młodzieniec u progu swego żywota, starzec u schyłku, doczekali się... Na łózkach kliniki chirurgicznej na Kopernika w Krakowie, w mieście Oleandrów, leży obandażowany rozdział pięknej legendy, spory kawał naszej rzeczywistej rzeczywistości.

Kończąc, przyznaję jednak, że przecież jest pewna różnica między tem, co się dzieje u nas, a co jest „tam”. Otóż wracający z Rosji turysta na pytanie interlokutorów: „jak „to” tam długo potrwa?” — odpowiadał: „sam system tam jest dobry, ale nie z tymi ludźmi”. Zachodzi więc ta różnica, że u nas i „system” jest godny „tasiemki” i ludzie nie gorsi od systemu... A jak długo „to” u nas potrwa? Jak długo do jednego błyszczącego w wagonie pasażera radosni twórcy nie dodadzą 25 biletów gratis...

to, że partja ludowa przestała istnieć jako samodzielny czynnik polityczny, a niemiecka wielka burżuazja miejska zrzekła się samodzielnej roli politycznej, poddając się komendzie faszystu i obszarników.

Z ruchu socjalistycznego

ZGROMADZENIE TOW. POSŁA CIOŁKOSZA W PŁASZOWIE

Dnia 6 lipca odbyło się w Płaszowie, zwołane przez dzielnicowy komitet PPS, zgromadzenie ludowe, na którym miał referować tow. poseł Ciołkosz. W ogrodzie ob. Skalki, mimo dnia roboczego zebrało się kilkuset robotników. Wchodzącego posła Ciołkosza, więźnia brzeskiego, powitała 6-letnia dziewczynka Cekierówna, wołając: — „Żyj nam sto lat więźniu brzeski!” — i wręczając mu bukiet czerwonych róż. Zgromadzeni robotnicy wzniesli z zapalem okrzyk na cześć gościa, gotując mu niezwykle serdeczną owację. Zagaił zgromadzenie tow. Kordys, do prezydium wybrano tow.: Packana, Bulsiewicza, Żyłę i Lendę, na sekretarza Cekierę. Na zgromadzenie przyszedł komisarz starostwa i cały szereg wywiadowców.

Referent tow. poseł Ciołkosz w parogodzinym referacie scharakteryzował system sanacyjny i wykazał fatalne dla ludu pracującego i państwa skutki gospodarki sanacyjnej. Referent omówił wrogą klasie robotniczej działalność BB w Sejmie i poza Sejmem, oraz rolę BBS z Moraczewskim i Jaworowskim na czele. Niezwykle interesujący referat tow. posła Ciołkosza, dający pogląd na całość życia ekonomicznego i politycznego w Polsce, zgromadzeni przyjęli burzą oklasków. Następnie przemawiał tow. dr. Szumski, piętnując bbandycką działalność Czumy i jemu podobnych. Ludzie ci wszak należą do jednego obozu Sławków i Bobrowskich! Klasa robotnicza jednak nie da się rozbić żadnymi metodami. — Wkońcu uchwalono rezolucję, w której zgromadzeni protestują przeciw ograniczaniu praw obywatelskich i pogarszaniu ustawodawstwa społecznego, domagają się nowych uczciwych wyborów do Sejmu i rządu robotniczo-włościańskiego. Zebrań wyrażają pełne zaufanie polskim posłom socjalistycznym i podziękowanie za obronę praw obywatelskich i interesów ludu pracującego, a w szczególności wyrażają uznanie więźniom brzeskim, tow. posłowi Ciołkoszowi, za jego nieugięte stanowisko w walce o wolność i socjalizm.

LISTY Z KRAJU

—o—

Brzeźówka, powiat Jasło, 5 lipca.

JAK WYGLĄDA GOSPODARKA SANACYJNA W SAMORZĄDZIE GMINNYM

W tym miejscu poświęca prasa opozycyjna opinię o gospodarce sanacyjnej na tem, czy in-
woli jej „radosnej twórczości”.
niemy także i my przedstawić bilans ta-
gospodarki byłego naczelnika gminy, Woj-
Urama, stuprocentowego sanatora.

W ten sposób, gospodarzył groszem publicznym w sposób, że gmina poniosła dotkliwe straty, gdyż poważna suma dochodów gminnych została w lekkomyślny sposób wydana. Kiedy kończyła się kadencja sprawowania władzy gminnej przez p. Uramę i jego „waleatów”, kilkunastu obywateli, którzy hacnie śledzili „wyczyny” pana naczelnika, zażądało przeprowadzenia kontroli ksiąg gminnych. I trzeba było podziwiać tupet tego pana, kiedy na zgromadzeniu przedwyborczem walił pięścią w stół i odgrażał się, że wszystkich tych, którzy mu nie wierzą i podejrzewają, wsadzi do kryminału!

Po długich, bardzo długich oczekiwaniach, po przeprowadzeniu wyborów gminnych, które naturalnie znowu przyniosły „większość” sanacji, zjechał delegowany z rady powiatowej z Jasła, lustrator p. Niziołek. Całodzienna kontrola wykazała, że w kasie gminnej brakuje 300 złotych.

Pan lustrator, odjeżdżając, palnął sobie okolicznościową mowę, pozostawiając sprawę brakujących pieniędzy do załatwienia nowowybranej radzie gminnej. — Niezadowoleni takim obrotem sprawy, ci, którzy żądali kontroli, zwrócili się ponownie do rady powiatowej w Jasle i pod naciskiem ludzi uczciwych, zasiadających w tej instytucji, przeprowadza się ponowną kontrolę ksiąg a w konsekwencji okazuje się, że pan naczelnik nie wie, gdzie się podziało dalsze 300 złotych, — czyli razem szesćset (600) złotych.

Nie na tem będzie jednak koniec!

Ci niewierni Tomasze, którzy zażądali kontroli, twierdzą, że to jeszcze nie wszystko i żądają dalszej kontroli i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności za takie szafowanie groszem publicznym. A tymczasem pan lustrator Niziołek, ani myśli przyjechać i „wschodnie ustawy” wprowadzać (tak się wyraził o tych, którzy asystowali przy kontroli i wyciągali sprawę gospodarki finansowej na światło dzienne. — Natomiast były naczelnik gminy Uram piastuje nawet godność członka... rady gminnej.

Podając powyższe pod pręgierz opinii publicznej, oczekujemy równocześnie od kompetentnych władz odpowiednich kroków.

Z kraju i ze świata

—o—

400 DOMÓW W SOSNOWCU W ADMINISTRACJI MAGISTRATU. Stosunkowo niedawno pisaliśmy, że około 300 domów w Sosnowcu znajduje się w „administracji” magistratu z powodu zaległości podatkowych. Obecnie, jak słyhać, liczba ta urosła do blisko 400. Są to domy przeważnie na przedmieściach, składające się raptem z kilku ubikacji, zajmowanych niegdyś przez robotników, a dzisiaj przeważnie przez bezrobotnych, nie płacących czynszu i korzystających z daleko idącej ochrony. W takiej sytuacji, właściciel domu staje się bezradnym, a częstokroć tembardziej, że sam często bywa.. bezrobotnym. W takiej sytuacji powinny być zastosowane ulgi podatkowe dla tych właścicieli domów, którzy nie mają możliwości inkasowania czynszu. Zaznaczyć przytem trzeba, że domom znajdującym się w „administracji” magistratu grozi po prostu ruina, bowiem o jakiegokolwiek konserwacji niema mowy.

PRYZGOTOWAŁ I ZAPŁACIŁ WŁASNY POGRZEB, A NASTĘPNIE POPEŁNIŁ SAMOBÓJSTWO. Nad ranem do Częstochowy przybył 60-letni Józef Wolicki, obywatel ziemski z powiatu Łowickiego i spędziwszy resztę nocy w hotelu „Polonia”, udał się na Jasną Górę. Po wysłuchaniu nabożeństwa Wolicki udał się do zakładu pogrzebowego, gdzie nie ujawniając swojego nazwiska, zamówił i zapłacił trumnę i pogrzeb, dla tragicznie zmarłego przed kilku godzinami śp. Józefa Wolickiego. Po załatwieniu tych przedśmiertnych czynności, W. powrócił do hotelu i zamknąwszy się w swym pokoju, strzałem w usta odebrał sobie życie.

PIĘĆ PIORUNÓW, JEDEN ZA DRUGIM. — CZTERY OSOBY PORAZONE W RESTAURACJI. Nad osadą Jedlińską, położoną o 12 klm. od Radomia, przeciągnęła burza, wyjątkowa wprost pod względem natężenia wyładowań elektrycznych. W punkcie kulminacyjnym burzy słyhać było jakby nieustającą kanonadę ciężkiej artylerji. Kilkanaście osób, zaskoczonych ulewą, schroniło się do restauracji Felicji Mroziewicz i właśnie w tym momencie padło z ogłuszającym trzaskiem pięć piorunów — jeden za drugim. Jak się później przekonano, trzy z nich uderzyły w dom, w którym mieści się restauracja, a dwa w słupy telegraficzne, stojące na ulicy, w pobliżu tegoż domu. Gdy olśnieni blaskiem i oszołomieni hukiem, goście restauracyjni otworzyli oczy, ujrzeli leżących przy drzwiach dwóch mężczyzn, nie dających znaku życia i dwóch ślaniających się na nogach. Policja i sprowadzony przez nią felczer, zajęli się natychmiast ratowaniem ciężko porażonych. Nazwiska ich: Stefan Zieliński, mieszkaniec Radomia i Antoni Losek z Jedlińska. — Następnie zbadano dom i stwierdzono trzykrotne uderzenie piorunów. Jeden z nich przebiwszy sufit restauracji, wyleciał drzwiami, rażąc po drodze cztery osoby. Poza tem w dwóch mieszkaniach sufity przebite zostały na wyłot. W jednym z nich piorun wywołał pożar, który jednak natychmiast zagasła ulewa.

MATKA WYRZUCIŁA DZIECI Z 5 PIĘTRA I POPEŁNIŁA SAMOBÓJSTWO. W Warszawie w czwartek o godzinie 14'30, w śródmieściu, gdyż przy ulicy Marszałkowskiej 137, wydarzyła się straszna tragedia rodzinna. Do wspomnianego domu przyszła na frontową klatkę schodową jakaś przyzwolcie ubrana kobieta z dwójgiem dzieci. Zapytywana przez jednego z lokatorów, kogo poszukuje, nieznajoma nie odpowiedziała, lecz zeszła, udając się do klatki schodowej w poprzecznej oficynie. Tam, jak twierdzi świadek, dozorca domu, Józef Pietrzak, kobieta najpierw wyrzuciła przez otwarte okno 5-go piętra chłopca, następnie, — dziewczynkę, wreszcie sama wyskoczyła. Wszyscy upadli na bruk podwórza. Jednocześnie z kilku telefonów w tym domu zaalarmowano pogotowie. Lekarz stwierdził już śmierć wszystkich wskutek pęknięcia czaszek. Przy mat-

ce znaleziono dokument, z którego wynika, iż jest to 37-letnia Marja Złotnicka (Grpdno), żona kierownika oddziału „Standard Nobel” w Grodnie, dzieci jej zaś 7-letni Władysław i 2-letnia Zofja. Mąż Złotnickiej zarabia 600 złotych miesięcznie. Obecnie jest na ćwiczeniach wojskowych pod Grodnem. Przed 3-ma dniami Z. wraz z dziećmi wyjechała do Warszawy i zamieszkała u teściowej, Kazimiery Złotnickiej, emerytki przy ulicy Złotej 36. Z. była w dobrym humorze, przyczem zapraszała rodzinę na letnisko do Druskienik. Z dalszych zeznań rodziny wynika, iż Z. przyjechała z dziećmi do lekarza. Wczoraj o godzinie 10 wyszła z mieszkania na miasto. Przyczyna strasznej tragedji narazie osłonięta jest tajemnicą. Będzie wiadomo dopiero po przyjeździe męża Złotnickiej do Warszawy na pogrzeb. Wypadek ten wywołał w ruchliwym punkcie miasta olbrzymie zbiegowisko.

STRASZNE SKUTKI BURZY NA POMORZU.

Burza, jaka ostatnio nawiedziła Pomorze, wyrządziła wskutek gradobicia olbrzymie szkody w polach. Ofiarą piorunów padło 9 ludzi i kilkanaście budynków. W Małym Łęcku pod Działdowem zabił piorun dwoje dzieci wdowy Luksovej, które znajdowały się w stajni, budynek spalił się doszczętnie. W Małej Karczmie pod Chojnicami piorun zabił Józefa Lemańczyka, lat 49 i jego 19-letniego syna, zajętych przy pracy. W Masłowie pod Kartuzami zabity został przez grom pastuch J. Blamann. W Nowem Czaplu i Barwisku wzniecił piorun pożar w zabudowaniach gospodarzy Schuetza i Hewelita; spaliła się stodoła i chlew. W Czarnowie pod Prusami uderzył piorun w stodołę właściciela Pruskiego, która spłonęła doszczętnie. W Osiu spaliła się wskutek gromu na probostwie stodoła wraz z inwentarzem martwym. W Półwi pod Świeciem zniszczył pożar, spowodowany przez grom, kilka budynków gospodarczych. W Gostyczynie pod Tucholą piorun zabił rolnika Piotra Ciżmowskiego, który pracował w polu. W tej samej miejscowości zabity został przez grom 27-letni robotnik Labicki podczas koszenia łąki; brat jego, porażony elektrycznym prądem, odzyskał po kilku godzinach przytomność. W Małym Mędromiechu zabił piorun chłopca osadnika Muzoła i poraził ciężko jego towarzysza. W Jeleńcu, również pod Tucholą, zabił piorun 2 krowy na pastwisku, a w Drużdżenicy pewnego pastucha, który podczas burzy schronił się do kamiennego szkalasu.

AFERA „SODOWA” W ZAKŁADACH „SOLWAY” W MĄTWACH. Z Inowrocławia donoszą: W ostatnim czasie w okolicach Inowrocławia, Strzelna, Kruszwicy itd. nabyć było można w składach kolonjalnych sody po cenach o około 20 procent niższych od cen, płaconych w hurtowniach. Posterunek policji w Strzelnie, powziąwszy na podstawie tego pewne podejrzenie, wszczął dochodzenia, rekrutując narazie kilka centnarów sody u poszczególnych kupców. W toku dalszego śledztwa okazało się, że ma się tutaj do czynienia z aferą, zakrojoną na wielką skalę, a sięgającą do zakładów „Solway” w Mątwach. — Spostrzeżono najpierw drobne kradzieże, dokonywane przez pewnych pracowników firmy, wskutek czego zarząd zakładów „Solway” zarządził rewizję ksiąg, która dała nadszpiegowane wyniki. Okazało się mianowicie, że wagonowych kradzieży sody dokonywali od dłuższego czasu magazynierzy zakładów „Solway” Franciszek Wiśniewski z Mątw i Kostusiak z Inowrocławia. Wagon sody rozsyłano do pokątnych odsprzedańców w całej Polsce po cenie o 50 procent niższej od produkcyjnej. W ten sposób zakłady poniosły straty, sięgające kilkadziesiąt tysięcy złotych. Wspomnianych magazynierów natychmiast zwolniono z pracy. Jak słyhać, w sprawę tę wmieszany jest również pewien wyższy urzędnik kolejowy z Mątw, który podobno dopuszczał się fałszowania kwitów wagonowych. Energicznie prowadzone śledztwo zatacza szersze kręgi. Dotąd wykryto pięciu członków dobrze konspiracyjnej się dotychczas bandy.

ŚMIERĆ OJCA I DWÓCH SYNÓW W WISŁE.

Z Grudziądza donoszą: Mrozący krew w żyłach wypadek wydarzył się tu na Wiśle. Urzędnik kolejowy Jan Groszewski lat 47 wyruszył wraz z całą rodziną, t. j. z żoną i dwoma synami na drugi brzeg Wisły. Groszewski z żoną spoczął na trawie, a dwaj synowie, jeden lat 12, drugi 22, pośpieszyli do kąpieli. W pewnej chwili jednocześnie obydwoj, dostawszy się w wir rzeki, poczęli tonąć. Przerazony ojciec natychmiast pośpieszył z pomocą tonącym synom. Pozostając na brzegu żona i matka podniosła krzyk rozpacz, bowiem w pewnej chwili zginęli jej z oczu i synowie i mąż. Utonęli wszyscy trzej na oczach zrozpaczonej matki i żony. Zwłoki ojca wydobyto, za zwłokami zaś synów czyni się, jak dotąd, bezskuteczne poszukiwania.

Członkowie bandy Tasiemki przyznali się do winy

„OKOLICZNOŚCI ŁAGODZĄCE“ DLA SZEFA BANDY TASIEMKI!!!

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 8 lipca.

Dzisiejszy dzień procesu bandy Tasiemki rozpoczął się sensacyjnie. Oto oskarżeni Janiak, Karpiński i Steinworf przyznali się do winy.

Janiak oświadczył, że przyznaje się do winy i żałuje tego, co zrobił. O składzie bandy mówi, że nie wie. Oskarżony Karpiński przyznaje się do winy, ale to nie była banda, tylko „nasz rodzaj pracy”. („Radosna twórczość”).

Oskarżony Steinworf przyznaje, że był pośred-

nikiem, ale sam nie wymuszał. Nie mogę więcej powiedzieć, gdyż jestem w trudnej sytuacji. Gdybym tego nie robił, padłbym ofiarą.

Po wysłuchaniu oświadczenia oskarżonych zabral głos prokurator Kawczak, przyznając istniejące okoliczności łagodzące, zwłaszcza wobec oskarżonego Tasiemki, wypływające z jego przeszłości!!!

Wyrok spodziewany jest dziś późnym wieczorem.

— o o o —

Sanacyjni mordercy Gettera przed sądem doraźnym

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 8 lipca.

Dzisiejsza rozprawa przed sądem doraźnym przeciw zabójcom Gettera rozpoczęła się o godz. 9'30 przy zmniejszonej ilości osób na sali z powodu zastrzeżonej kontroli. Żywo komentowane są zeznania świadka Lempkego, który złożył wyjaśnienia o stosunkach w rzeźni. Świadek mówi, że podłożem wytworzenia się niezdrowej atmosfery był terror członków związku pracowników przemysłu mięsnego (sanacyjni), którzy nie pozwalali majstrom korzystać ze swego personelu.

Świadek Bobrownicki, rotmistrz ułanów, służył w kawalerji z Getterem. Mówi, że miał on szczególny talent robienia sobie wrogów, choć sam był dobrym kolegą.

Świadek Jakubowski, b. nacz. straży obywatelskiej, zeznaje, że Getter będąc w straży, był

równocześnie w wywiadzie niemieckim.

Świadek Maj, kpt. żandarmerji, znał dobrze Gettera, który był dzielnym podoficerem żandarmerji. Na pl. Dąbrowskiego w 1917 r. zastrzelił dezertera legionistę Koraczenkę w chwili, gdy aresztant rzucił się do ucieczki. Czyn Gettera, mówi świadek, był zgodny z przepisami dla żandarmerji. Zamordowany był prawym i łepiącym nadużycia człowiekiem.

Świadek Strusiński, oficer żandarmerji, potwierdza dzielność Gettera i dodaje, że był nie lubiany jako wielki służbista.

Świadek Domański mówi, że jako bojowiec PPS w jesieni 1917 r. miał wykonać wyrok na Getterze za prześladowanie legionistów. Wyrok nie został wykonany, gdyż Getter nie przyszedł tego dnia do hotelu.

Wyrok spodziewany jest dziś późnym wieczorem.

Morderca Dembińskiego przed sądem doraźnym

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 8 lipca.

Dzisiaj w sądzie okręg. przed sądem doraźnym stanął Tadeusz Kujawski, oskarżony o zamordowanie naczelnika Dembińskiego w magistracie warszawskim. Akt oskarżenia zarzuca Kujawskiemu zabójstwo osoby urzędowej, ponieważ zgłosił się on w magistracie jako interesent.

Oskarżony, broniąc się, przypisuje Dembińskiemu złe traktowanie go i prowokowanie. Był przerzucany z wydziału do wydziału, koledzy utrudniali mu pracę i lekarze nawet odnosili się nie życzliwie. Dembiński celowo mnie prowokował — mówi oskarżony. Dnia 27. VI. przyszedłem po załączniki do magistratu, gdyż miałem wnieść skargę do sądu. Dembiński przyjął mnie drwią-

co, trzymając ręce w kieszeni i rozpierając się w fotelu. Pytał, po co przyszedłem i oświadczył: Panu nic się od magistratu nie należy, najwyżej twarzobicie za to, co pan narobił. Wezwany przez Dembińskiego urzędnik Rydz patrzył na mnie ironicznie a Dembiński śmiał mi się w oczy mówiąc: Nic pan nie wygra a my pana zmiemy z powierzchni ziemi.

Nie przyszedłem, mówi oskarżony, celem zamordowania Dembińskiego. To, że nie żyje, to stało się wbrew mej woli. Mogę prosić żonę jego o przebaczenie.

Po szeregu pytań zadanych oskarżonemu przez prokuratora i obrońcę przystąpiono do przesłuchiwania świadków.

— o o o —

Porozumienie w Lozannie

NIEMCY MAJĄ ZAPŁACIĆ 3 MILJARDY — ICH WARUNKI POLITYCZNE ODRZUCONE

Lozanna, 8 lipca. Wysiłki celem osiągnięcia porozumienia prowadzone były wczoraj cały dzień i trwały do rana. O godz. 23'20 przybyli do hotelu delegacji angielskiej kanclerz v. Papen i minister spraw zagranicznych v. Neurath. Rozmowa trwała do godz. 1'15 w nocy. O godz. 1'30 rozpoczęła się między delegacją angielską a francuską konferencja, która trwała do godz. 3 rano. W ciągu nocy sytuacja uległa znacznej poprawie. Koła poinformowane sądzą, że porozumienie osiągnięte zostanie w najbliższych godzinach.

Lozanna, 8 lipca. Przerwane nad ranem rokowania zostały dziś o godz. 10 przedpołudniem wznowione. W hotelu delegacji angielskiej stała się najpierw delegacja niemiecka z kanclerzem na czele, a później delegacja francuska z premierem Herriotem na czele. Wspólne pertraktacje trwały do godz. 13'30. Pierwszy opuścił salę obrad MacDonald. Oświadczył on dziennikarzom, że sytuacja jest bardzo dobra i wkrótce otrzymają pomyślne informacje. Wnoszącej z tego, że porozumienie zostało osiągnięte, lub też zostanie osiągnięte w najbliższych godzinach. Z kół delegacji angielskiej komunikują, że prace techniczne zostaną ukończone popołudniu, tak, że może już jutro przedpołudniem odbędzie się posiedzenie końcowe.

Lozanna, 8 lipca. Jak z kół poinformowanych donoszą, obrady konferencji dobiegają końca. Porozumienie miano osiągnąć w ten sposób, że kwestje natury politycznej pozostawiono na uboczu, ponieważ Francja w żaden sposób nie godzi się

na warunki niemieckie. Co się tyczy kwestji finansowej, ustalono, że Niemcy zapłacą 3 miliardy marek w złocie.

Lozanna, 8 lipca. W toku dzisiejszych obrad osiągnięte zostało porozumienie. Na godz. 21 zwołane zostało posiedzenie plenarne, na którym delegaci zawiadomieni zostaną o treści układu. — Układ ten składa się z 5 części. W sobotę o godz. 10 rano odbędzie się posiedzenie końcowe konferencji lozańskej.

Berlin, 8 lipca. Kanclerz v. Papen wygłosił dziś z Lozanny przez radiostację niemieckie przemówienie, w którym m. in. oświadczył: Po długich, ciężkich zmaganiach Niemcy osiągnęli swój cel: ostateczne skreślenie reparacji. Na mocy uchwały konferencji lozańskej z dniem 1 lipca 1932 unieważniony został dług niemiecki wynikający z planu Younga, w wysokości 35 miliardów. Jedynie będą musiały Niemcy zapłacić zobowiązania odroczone w następstwie moratorium Hoovera i to nie w stałych ratach rocznych, lecz w skryptach dłużnych, o ile zezwoli na to sytuacja gospodarcza państwa. Z chwilą ostatecznego skreślenia reparacji Niemcy odzyskają swoją pełną suwerenność. Politycznie oznacza to uwolnienie Niemiec z więzów i początek nowej ery. Zdobyta w Lozannie swobodę w polityce zagranicznej będzie się rząd Rzeszy starał wykorzystać także w innym kierunku politycznym.

Genewa, 8 lipca. Obiegają tu pogłoski, iż w najbliższych dniach zwołana zostanie Rada Ligi Narodów, celem zajęcia stanowiska wobec uchwały

konferencji lozańskej w sprawie zwołania światowej konferencji gospodarczej, jaka ma się odbyć pod auspicjami Ligi Narodów. Rada Ligi zajęłaby się również kwestją pomocy finansowej dla Austrii.

Czuma na wolności

Andrzej Czuma, morderca śp. Pocztowskiego, został z aresztu śledczego wypuszczony i wczoraj chodził sobie na wolności po Krakowie.

TELEGRAMY

STRAJK W PRZEMYŚLE DZIANYM W ŁODZI

Łódź, 8 lipca. (Tel. wł.) Przed kilku dniami wybuchł w Łodzi w kilku średnich i mniejszych fabrykach przemysłu dzianego strajk, obejmujący około 4000 robotników. Konferencja przedstawicieli właścicieli fabryk i robotników została zerwana. Robotnicy proklamowali strajk, a liczba strajkujących podniosła się do 10.000.

O DRUGĄ TRANSZĘ POŻYCZKI

Lozanna, 8 lipca. Minister Zaleski złożył wczoraj Herriotowi wizytę. Jak z kół poinformowanych donoszą, celem tej wizyty była kwestja drugiej transzy pożyczki kolejowej na budowę linii kolejowej Górny Śląsk—Gdynia w wysokości 300 milionów franków.

JAŁOWY KONIEC KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ

Genewa, 8 lipca. W myśl uchwały komisji głównej konferencji rozbrojeniowej angielski minister spraw zagranicznych sir John Simon opracował już projekt uchwały, zamykającej pierwszy okres prac konferencji rozbrojeniowej. Projekt ten doręczony został wszystkim delegacjom na konferencję rozbrojeniową. Jak słychać projekt uchwały utrzymany jest w sensie ogólnym.

AMERYKAŃSCY LOTNICY ODNALEZIENI

Moskwa, 8 lipca. Lotnicy amerykańscy Matlern i Griffin, którzy we środę wieczór po przelecie Atlantyku wystartowali z Berlina do Moskwy i od tego czasu zaginęli, zostali odnalezieni koło Borysowa, w odległości 80 km. od Mińska, gdzie zmuszeni zostali do lądowania z powodu defektu steru. Wylądowali oni tam w nocy na czwartek o godz. 1. Podczas lądowania aparat został silnie uszkodzony, przyczem obaj lotnicy odnieśli lekkie obrażenia.

ZATONIĘCIE ŁODZI PODWODNEJ

Paryż, 8 lipca. Od wczesnego rana już poc samoloty francuskie przeszukiwać okolicę celem odnalezienia miejsca zatonięcia łodzi podwodnej „Promethee”. Minister marynarki wydał odpowiednie zarządzenia, aby uczyniono wszystko możliwe celem wyratowania załogi znajdującej się wewnątrz łodzi podwodnej. Wśród 7 wyratowanych znajduje się również komendant łodzi. Po przybyciu do Cherbourga komendant oświadczył, że katastrofa łodzi jest dla niego zagadką. Znajdował się on wraz z 6 dalszymi wyratowanymi na pokładzie, podczas gdy wewnątrz łodzi inżynierzy budowy okrętów, urzędnicy arsenału i robotnicy zajęci byli obserwacjami technicznymi. W pewnej chwili łódź nagle się zanurzyła i zatonała. Ci, którzy znajdowali się na pokładzie spadli do wody, zostali jednak wyratowani.

Paryż, 8 lipca. Jak z Cherbourga donoszą, zatonięła łódź podwodna „Promethee” została dziś rano odnaleziona w miejscu głębokim na 70 metrów. Statki ratunkowe podjęły starania nawiazania łączności z załogą zatopionej łodzi. Spuszczono do wody aparaty podsłuchowe, jednak nie otrzymano z wnętrza łodzi żadnego znaku życia. Istnieją obawy, że nikt z 66 osób łodzi nie znajduje się już przy życiu. Prace ratunkowe postępują bardzo powoli, ponieważ w miejscu tem istnieją silne prądy morskie.

POWSTANIE KOMUNISTYCZNE W CHILI

Nowy Jork, 8 lipca. Donoszą z Buenos Aires, że w miastach chilijskich Concepcion i Talcahuano wybuchło powstanie komunistyczne.

KRONIKA

PRZERWA W DOPŁYWIE PRĄDU ELEKTRYCZNEGO. Wczoraj między godziną 2 a 3 po południu nastąpiła przerwa w dopływie prądu elektrycznego, skutkiem czego stanęły wszystkie tramwaje i motory elektryczne. Jak się dowiadujemy, przerwa nastąpiła z powodu uderzenia piorunu w przewody elektryczne w czasie burzy w okolicy Jaworzna.

RUCH AUTOBUSOWY DO ZAKOPANEGO I DO PIENIN. Polski Związek Turystyczny w Krakowie wprowadza z dniem dzisiejszym na linii autobusowej Kraków—Zakopane następujące ulgi przy wykupnie biletów tak zw. powrotnych: Cena biletu: Kraków—Zakopane—Kraków 20 zł.; Zakopane—Kraków—Zakopane 20 zł.; Kraków—Poronin—Kraków 18 zł.; Poronin—Kraków—Poronin 18 zł. Przedsprzedaż biletów w Krakowie: dworzec autobusowy, plac św. Ducha, tel. 137-17; w Zakopanem: dworzec autobusowy, ul. Kościuszki (tel. 590). Zgłoszenie jazdy za biletami powrotnymi w kierownictwie dworca przynajmniej 4 godziny przed odjazdem. Nadto wprowadza się bilety bezpośrednio jednokierunkowe między Krakowem a Poroninem. Cena biletu normalnego 12 złotych, zniżkowego 10 zł. — Polski Związek Turystyczny w Krakowie w pogodne niedziele i dni rystyczne, począwszy od niedzieli 10 bm., organizuje wycieczki autobusami luksusowymi do Pienin, z odjazdem z Krakowa (dworzec autobusowy, plac św. Ducha) o godzinie 7:30, powrót do Krakowa w tym samym dniu wieczorem. Z Czorsztyna przejazd łódkami przełomem Dunajca do Szczawnicy, gdzie autobusy oczekują goście przy Dunajcu i przewożą ich do Szczawnicy. Po obiedzie i odpoczynku powrót do Krakowa autobusami. Cena jednego biletu (wraz z przejazdem łódkami) 25 zł. od osoby. Zamówienia przyjmuje biuro Polskiego Związku Turystycznego od godziny 18 dnia poprzedzającego wycieczkę (tel. Nr. 113-85). W razie niepogody lub braku kompletu gości wycieczka nie dochodzi do skutku.

DROGA OD KRAKOWA DO WIELICZKI należy do najbardziej przeciążonych, to też kiedy pada deszcz jest na niej pełno błota. Obecnie jest bardzo sucho, prochu dużo, tak, że na przestrzeni kilku metrów jeden drugiego nie widzi. Konserwacja tej drogi należy do powiatu krakowskiego, tymczasem nikt prochu nie zgarnia, nikt nie polewa, to też prochu na gościńcu grubo, auta i tury ten proch rozdmuchują. Ludzie biedni, zwłaszcza bezrobotni, nie mający na bilet na pociąg, chodzą tą drogą pieszo z Krakowa i do Krakowa. Ci zaś, którzy muszą mieszkać przy gościńcu znoszą straszne katusze, w domu pełno prochu, gruzlica na swe pole. Czy pan starosta dr. Wnęk, komisarz rady powiatowej, nie mógłby pomyśleć o tem, że tu ludzie chodzą i mieszkają? Czy dyrekcja drogowa nie mogłaby po-

Znana Fabryka pierników Antoni Rothe, Kraków, ul. Sławkowska 20

zawiadamia uprzejmie, że dla wygody P. T. Zwoleńników jej wyrobów, ustanowiła następujące miejsca sprzedaży, gdzie można nabyć doskonałe, codziennie świeże produkty firmy A. Rothe, po cenach fabrycznych:

Batorego 10 — Marszałkowska
Dolne Miły 3 — Mól
Florjańska 57 — Gronner
Grodzka 39 — Birnbaum
Grodzka 63 — Owocarnia Podwawelska
Karmelicka 8 — Nowak
Karmelicka 19 — Pilla
Kościuszki 1 — Klein
Lea Juliusza 80 — Renna
Lubelska 3 — Usikówna
Madalińskiego 11 — Jankowski

Madalińskiego 11 — Kwalwasser
Mazowiecka 5 — „Alma”
Mikołajska 2 — Michniak
Potockiego 1 — Wagachal
Rakowicka 19 — Eisen
Rynek Sukiennice — Mazanek
Słowiański plac 3 — Sidorowa
Starowińska 27 — Birnbaum
Starowińska 21 — Kopito
Starowińska 19 — Sinkowska
Starowińska 37 — Wiesse

Starowińska 19 — Węglarska
Starowińska 18 — Wohlfeller
Stradom 19 — Reiss
Straszewskiego 24 — Kuperman
Tomasza 11 — Goldberger
Tomasza 11 — Relch
Widna 11 — Huppert
Wola Justowska — Kęsek
Wolska 24 — Lück
Wszystkich Świętych plac 11 — Solarz
Zwierzyniecka 18 — Atlas

myśleć chociaż o terowaniu tej drogi, bo o asfalcie nie można myśleć w erze radosnej twórczości.

ZAMACH SAMOBÓJCZY. Onegdaj o godz. 9 m. 30 wezwano pogotowie ratunkowe do domu przy ul. Józefitów 8, gdzie Marja Drożdż w celu samobójczym wypila pewną ilość kwasu solnego. Po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono desperatkę do szpitala.

OCALONA OD ŚMIERCI. W czwartek o 8 wieczorem wezwano pogotowie ratunkowe na Prądnik Biały, gdzie w czasie kąpieli w Białce przypadkowo tonęła 17-letnia Regina Radwan, bez zajęcia. Lekarz pogotowia po zastosowaniu właściwych środków pomocy przywrócił dziewczynę do przytomności i przewiózł do szpitala.

ZA JAZDĘ NA „GAPE” KOLEJĄ aresztowano 18-letniego Abrahama Gersteina, bezdomnego.

POWRÓT ZE ŻŁODZIEJSKIEJ WYPRAWY Z PRZESZKODAMI. Dnia 7 bm. o godz. 4 rano patrolujący ulicą Wybickiego posterunkowy natknął się na dwóch osobników niosących garderobę. Osobnicy ci na widok policjanta porzucili garderobę i rzucili się do ucieczki. Skutkiem znaczniejszego oddalenia nie zostali przytrzymanii. Porzucone ubranie męskie i męska marynarka z drobniejszą kwotą w kieszeni rozpoznać można w III komisariacie policji przy ul. Siemiradzkiego 24.

ZA PORZUCENIE DZIECKA na ulicy Krakowa aresztowano Katarzynę Dąbrowiecką, lat 24, służącą bez zajęcia i bez stałego miejsca zamieszkania.

SPRZENIEWIERZENIE. Za sprzeniewierzenie kwoty 600 zł. na szkodę swego pracodawcy Józefa Szenkera aresztowano 35-letniego Kaspra Hacusza z Zielonek (pow. Kraków).

KRADZIEŻE. Aresztowano Lempla Judę Markusa za kradzież skór w czasie przewozu towaru, oraz St. Chaję bez zajęcia za kradzież garderoby i Józefa Radwana za kradzież biżuterji i gotówki wartości 100 zł. dokonanej w Nowym Sączu. Andrzejowi Gościejowi na targowicy na Zabłociu skradziono portfel z gotówką 40 zł. i legitymację służbową. Ludwikowi Żyle, w czasie kupna biletu na dworcu kolej. w Krakowie skradziono portfel z kwotą 200 zł. Podobnej kradzieży dokonano na szkodę Józefa Kosteckiego.

HANDLARZE BEZWARTOŚCIOWYCH PIERŚCIONKÓW. Aresztowano Ludwika Tura i Feliksa Gruca za oszustwa popełniane przez sprzedaż naiwnym bezwartościowych pierścionków za złote.

OBFITA OBLAWA. W czasie oblawy, przeprowadzonej wczoraj nad ranem na plantach, w parkach i na ul. Krakowa, policja przytrzymała 130 osób, pozostających pod zarzutem włóczęgostwa i nieprawnego pobytu w mieście.

ZNACZNA ZGUBA. Marjan Zbrowski z Lublina zgubił 7 lipca popoł. w śródmieściu w Krakowie portfel z kwotą 500 zł., 85 dolarów i legitymacją sędziowską.

TEATRY I KONCERTY

DZIŚ „LAKME” Z UDZIAŁEM ADY SARI I WIKTORA BREGY. Opera krakowska daje dzisiaj egzotyczną operę L. Delibesa „Lakme”. Tytułową partję odtworzy nasza sławna śpiewaczka koloraturowa p. Ada Sari, będąca jedną z najcenniejszych jej przedstawicielek współczesnych. Geraldem będzie znakomity tenor opery paryskiej p. Wiktor Bregy, który partję tę śpiewać będzie w języku francuskim, Nilakantą p. Stefan Romanowski, który operę przygotował reżysersko. W dalszych partjach pp.: Bodnicka (Malika), Feherpataky, Jastrzebska, Wiśniewska, Mazurek i Woźniak. Dyrygować będzie kapelmistrz p. Stefan Barański. Sceny baletowe odtworzą: baletmistrz Eugeniusz Wojnar i primabalerina I. Soboltówna. Jutro odegrana będzie opera Verdiego „Traviata”, która będzie ostatnim przedstawieniem operowem w bieżącym sezonie.

WYSTĘPY „BANDY” W BAGATELI. Już ostatnie dni wspaniałego, pełnego humoru programu „To jest banda”, który odniósł tak kolosalny triumf i największe powodzenie. Codziennie dwa przedstawienia: o godzinie 7:20 i 9:30. Bilety sprzedaje kasa Bagateli od godziny 10 do 14 i od 16 do rozpoczęcia ostatniego przedstawienia.

SPORT

RKS LEGJA—WISŁA OLD BOYE. Zajmujące zawody towarzyskie odbędą się dziś w sobotę o godzinie 6 wieczorem na boisku Wisły. Ceny wstępów niskie.

CRACOVIA—RKS LEGJA rozegrają zawody o puchar KOZPN w niedzielę 10 bm. o godzinie 6 wieczorem na boisku RKS Legia.

ZAWODY O MISTRZOSTWO RSKO w zapasach i podnoszeniu ciężarów odbędą się dziś w sobotę i jutro w niedzielę na boisku RKS Legia. Początek zawodów dziś w sobotę i jutro w niedzielę o godzinie 6 wieczorem. Niskie ceny wstępów.

LEON KRUCZKOWSKI

Kordjan i cham

116 — Ot, tak... póki światła dziennego! — odparł Kazimierz, odkładając pióro.

— Do licha! Dawno po rozkazie... kto mógł, do miasta ekskursował, pusto w całym rejonie!... Złóżno, kamracie, ten papier... pójdziemy na szklaneczkę piwa!... Tu niedaleko, przy rogatce...

Kazimierza nieco zdziwił ton jego głosu poufale, prawie koleżeńskie; pierwszy to raz spotykał się z taką laskawością ze strony podoficera —

— Hm, isęby można! — rzekł niepewnie. — Po takim, jak dzisiejszy, upale...

— Ano właśnie! — roześmiał się podchorąży i poklepał go po ramieniu.

W chwilę później wyszli z namiotu.

Po drodze Jarmuntowicz okazywał się nader rozmownie; zagadywał o tem i owem, juści o bliższych, kompanijnych i pułkowych sprawach... O trudach i niedolach służby, co to — wiadomo — zawsze ich pełno i nigdy nie brak, czy podchorążemu, czy prostemu żołnierzowi, choćby i, z przeproszeniem, kanceliście...

Kazimierz potakiwał ogłędnie, powściągliwie — świadomy, że mówi przecie z podoficerem, a nawet więcej, bo wychowankiem oficerskiej szkoły... Lecz tamten jakoś folgował językowi; wnet przeszedł od tych spraw, najbliższych żołnierskiej skórce, do ogólniejszych, choć ostrożnych o stanie kraju napomnień, a przytyków. — Rzu-

cał przytem kiedy niekiedy uważne, badające spojrzenia na Kazimierza...

On zaś, że to słyszał był conieco o burzliwych umysłach, szerzących nieukontentowanie w wojsku — — zaczął domyslać się w skrytości ducha, a przenikać, do czego rzecz zmierza... Więc z pewną ciekawością słuchał, rad jakby z okazanego mu przez Jarmuntowicza zaufania — —

Dopiero, kiedy już zasiedli nad piwem w ogródku niewielkiej oberży, podchorąży ozwał się głosem sciszonym, ale jakimś twardym, jakby do sedna rzeczy przechodząc, a sens właściwy wyjmując z poprzednich napomnień, uwag i niedomówień:

— Dobrze się komuś udało powiedzieć, że Rosja z Polską pod jednym panowaniem, niaby: cesarstwo z naszym kongresowem królestwem — są to jakoby dwa przez jednego człowieka w jednym worku niesione garnki, z których jeden żelazny, drugi zaśie gliniany...

— Juści, gliniany to Polska... — ośmielił się Kazimierz.

— Tak ono wypada, prawdziwie!... Otóż, żeby jeden od drugiego, niaby owe garnki, zgnieciony nie był i w skorupy się nie obrócił — — trzeba je koniecznie od siebie odłączyć!

Urwał Jarmuntowicz i długo, przenikliwie przyglądał się Kazimierzowi.

Aż dopiero po długiej chwili:

— Wiesz ty, Deczyński — ozwał się poufnie — dobrze ci jakoś z oczów patrzy, więc powinienes być świadomy, co i jak?... Cóżbyś powiedział na

to, że się u nas rewolucja szykuje przeciw moskiewskiemu tyranom, przeciw gwałcącemu konstytucję krajową okrutnikowi Konstantemu... ba! przeciw samemu imperatorowi!

Wymówił te słowa powoli, a dobitnie, choć niegłośno; nie spuszczał przytem bystrego wzroku z twarzy Kazimierza.

Ten zaś milczał, zbierając myśli wobec tak niespodzianego, a ważnego wyznania. — — Rewolucja?... Zgola nie pojmował, coby to miało znaczyć tu, w Warszawie, podług słów Jarmuntowicza... Niaby „że się u nas rewolucja szykuje...” Niaby, że „u nas...” — —

— Cóż ja o tem rzec mogę? — ozwał się wreszcie. — Przecie wielki książę dowódcą jest najwyższym tego wojska polskiego... przecie imperator jest królem polskim!... Więc jakże to?

— Widzę, że nie przenikasz tych spraw należycie... Imperator, choć polską uwieńczony przesławną koroną, obcy jest narodowi!... W kim honor i czucia szlachetne nie są czczem tylko słowem — — temu już ścierpieć niepodobna obcego pana! Ani sług jego i wielkorządców, co despotyczną dłońią prawa krajowe łamiąc, samodziświe tu sprawują, moskiewskie zgola! Temu rewolucja kres położyć musi... trzeba, żeby w wojsku o tem wiedzano, kiedy godzina wybije — — i dlatego ci to mówię!... Powstaniemy, może już wkrótce... aby wroga ojczyzny i ludu polskiego precz wygnać nie tylko ze stolicy, ale i z granic tej ziemi!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

BEZPŁATNE KURSY NAUKI PLYWANIA W YMCA
zaczyna się w poniedziałek 11 bm. dla dziewcząt codziennie od godziny 9 do 10 przedpołudniem. Grupy chłopców w wieku od lat 11 do 14 codziennie od 12 do 1, a od lat 14 do 17 od godziny 1 do 2. Wszyscy uczestnicy i uczestniczki kursu tak zgłoszeni, jak i ci, którzy mają ochotę jeszcze się zgłosić, mają przybyć dziś w sobotę między godziną 11 a 12 po odbiór kart przyjęcia do polskiej YMCA, wejście od placu Biskupiego 19.

Przegląd gospodarczy

O BYT SALINY BOCHEŃSKIEJ

Krakowska Izba przemysłowo-handlowa wydała drukiem sprawozdanie ze swych czynności i obrad za rok 1931. Jestto okazały tom, obejmujący przeszło 400 stron druku i mnóstwo tabel statystycznych.

Najbardziej interesująca jest zamieszczona na czele, a obejmująca przeszło 120 stron, anketa fachowa z 8 lutego 1932, broniąca bytu żupy solnej w Bochni, którą sanacja zagroziła „zlikwidowaniem”.

OBNIŻKA TARYF KOLEJOWYCH NA PRZEWÓZ ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY

W przyszłym tygodniu rozpocznie w Warszawie obrady międzyministerjalna komisja taryfowa. Obrady te toczyć się będą w ministerstwie komunikacji i poświęcone być mają sprawie obniżki stawek przewozowych na artykuły pierwszej potrzeby. Obniżka ta miałaby w pierwszym rzędzie dotyczyć przewozu produktów rolnych, następnie zaś rudy cynkowej i węgla bunkrowego.

PORT GDYŃSKI PRZEDSIĘBIORSTWEM

Departament morski min. przemysłu i handlu przygotował projekt ustawy wyodrębniającej port w Gdyni w osobne przedsiębiorstwo w formie spółki handlowej dla eksploatacji portu. Dyrektor tego przedsiębiorstwa ma być mianowany na okres trzech lat przez ministra przemysłu i handlu, rada nadzorcza zaś ma składać się, — w myśl tego projektu, — z 12 przedstawicieli przemysłu i handlu oraz zainteresowanych ministerstw. Projektowanej spółce przysługiwałyby dość szerokie kompetencje, przeszłaby bowiem

na nią część atrybucyj urzędu morskiego, którego działalność ograniczyłaby się do załatwiania spraw policyjno-administracyjnych. Projekt ten zostanie w jesieni wniesiony do Sejmu.

Z TARGU PIATKOWEGO W KRAKOWIE

Wykaz cen artykułów pobieranych na placach krakowskich w dniu 8 lipca: mleko niezbierane 1 litr 20—25 gr., mleko kwaśne 1 litr 20—25 gr., śmietanka słodka 1 litr 50—60 gr., śmietana kwaśna 1 litr 1'20—1'60 zł., ser krowi 1 kg. 60—80 gr., masło deser. 1 kg. 2'80—3 zł., masło kuchenne 1 kg. 2'30—2'50 zł., jaja świeże sztuka 7—8 gr., ziemniaki nowe 1 kg. 15—18 gr., buraki z nacią 1 kg. 12—15 gr., marchew z nacią 1 kg. 16—18 gr., cebula wiązka 1 kg. 30—35 gr., kapusta biała 1 sztuka 20—25 gr., kalarepa 1 kg. 18—20 gr., kalafjory 1 sztuka 15—25 gr., pietruszka z nacią 1 kg. 20—25 gr., pomidory 1 kg. 3—3'20 zł., groszek szparagowy zół. 1 kg. 65—80 gr., ogórki 1 sztuka 10—15 gr., wiśnie 1 kg. 60—1'20 gr., czeresnie 1 kg. 1'40—2 zł., truskawki 1 kg. 40—60 gr., poziomki ogrodowe 1 kg. 1'50—1'60 zł., poziomki leśne 1 litr 50—60 gr., borówki 1 litr 15—20 gr., maliny 1 litr 60—80 gr., agrest 1 kg. 30—60 gr., porzeczki 1 kg. 50—60 gr., kura 1 sztuka 2'50—4'50 zł., kurczęta para 2'50—4 zł., gęś żywa (młoda) 1 sztuka 3—5 zł., karp 1 kg. 3—3'50 zł., szczupak żywy 1 kg. 4'50—5 zł., liny żywe 1 kg. 2'50—3 zł.

Zwłazki i zgromadzenia

**ZGROMADZENIE ROB. PIEKARSKICH OD-
DZIAŁU I. W KRAKOWIE** odbędzie się w sobotę 9 lipca o godz. 6 wieczorem w Domu Robotniczym (ul. Dunajewskiego 5 II p.) w sprawie cen-
nikowej.

ZGROMADZENIE KOBIET W PODGÓRZU odbędzie się w niedzielę 10 bm. o godzinie 10-tej przedpołudniem w sali Domu Tramwajarzy (pl. Serkowskiego 9). Przemawiać będzie tow. dr. W. Gancwółówna.

**ZGROMADZENIE DOZORCÓW DOMOWYCH
W KRAKOWIE** odbędzie się w niedzielę 10 bm. o godzinie 9'30 rano w sali Domu Robotniczego (ul. Dunajewskiego 5, II piętro). — Na porządku dziennym sprawa nadzwyczajnej komisji rozjem-
czej.

REPERTUAR

—o—

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Sobota: „Lakme” (Ada Sari, Wiktor Bregy).
Niedziela: „Traviata”.

BAGATELA

Codziennie: „To jest Banda!”

KINOTEATRY

Adria: „Jego mała”.

Apollo: „Ta i inna”.

Dom żołnierza: „Truciciel”.

Promień: „Anna Boleyn” (Henny Porten, Emil Jannings).

Słońce: „Napad na express” i „Flip i Flap”.

Sztuka: „On i jego siostra”.

Świt: „Trędowata”.

Uciecha: „Los dżentelmena”.

Wanda: „Podniebny romans”.

RADJO KRAKOWSKIE

Sobota 9 lipca

11.58: Sygnał czasu, hejnał. 12.10: PAT. 12.20: Gramofon. 12.40: Komunikat meteorologiczny. 15.00: Komunikat gospodarczy. 15.10: Gramofon. 15.30: Wiadomości wojskowe i strzeleckie. 15.40: Słuchowisko ze Lwowa dla młodzieży: „Sułkowski” — Żeromskiego. 16.05: Muzyka dla dzieci. 16.40: Pogadanka dla chorych w szpitalach. 17.00: Koncert popularny z Warszawy. 18.00: Odczyt z Warszawy: „Nowe państwo Mandżurskie”. 18.20: Muzyka taneczna. 19.15: Rozmaitości, komunikaty. 19.35: Dziennik radiowy. 19.45: Przegląd polityki zagranicznej ubiegłego tygodnia — wygłosił dr. Reguła. 20.00: Muzyka lekka, felieton: „Na widnokręgu”. 21.50: Wiadomości bieżące. 22.00: Koncert szopeński z Warszawy. 22.40: Wiadomości sportowe. — 22.50: Muzyka taneczna.

Już wyszedł z druku
nakładem TUR

PAMIĘTNIK H. DIAMANDA

Do nabycia w administracji „Naprzodu” (Kraków, Dunajewskiego 5). Cena egz. 10 zł., z przesyłką poleconą zł. 11'20. Dla towarzyszków specjalny rabat.

DRUKARNIA LUDOWA

KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 5, TEL. 113-10

**bogato zaopatrzona w dobór czcionek
działowych i afiszowych oraz w naj-
nowsze typy maszyn drukarskich**

**wykonywa wszelkie roboty drukarskie
szybko, wykwalifikowanie i po przystępnych cenach**